

COA Flexbouw

Algemene richtlijnen en eisen opvanglocaties

Concept

*Versie 0.9
29-9-2023*

AFKORTINGEN

AA	Algemene Asielprocedure
ac	Aanmeldcentrum
amv	Alleenstaande minderjarige vreemdelingen
AU	Aanmeld Unit
azc	Asielzoekerscentrum
bo	Beschermde opvang
CAI	Centrale Antenne Inrichting
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
col	Centrale ontvangstlocatie
DT&V	Dienst Terugkeer en Vertrek
EU	Europese Unie
fte	Full time-équivalent
GZA	Gezondheidszorg Asielzoekers
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
Glo	Gezinslocaties
IBIS	Integraal Bewoners Informatie Systeem
ibo	Intensief begeleide opvang
ICT	Informatie en Communicatie Techniek
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOM	International Organization for Migration
MS	Management Services
NEN	Nederlandse Norm
OLc	Openleercentrum
pol	Proces opvanglocaties
RVA	Regeling Verstrekkingen Asielzoekers, betreft zak-, eet, kleedgeld.
ROV	Regeling Onthoudingen Verstrekkingen, zijn strafmaatregelen.
Rvt	Rust- en voorbereidingstijd
tbc	Tuberculose
TCO	Total Cost of Ownership
TPvE	Technische Programma van Eisen
vbl	Vrijheidsbeperkende locatie
vp	Vreemdelingen politie (AVIM)
VWN	VluchtelingenWerk Nederland

INHOUDSOPGAVE

AFKORTINGEN.....	1
INLEIDING.....	4
1. OPVANGPROCES.....	4
1.1 Centrale ontvangst locatie (col).....	5
1.2 Proces opvang locatie (pol).....	5
1.3 Asielzoekerscentrum (azc).....	7
1.4 Vrijheid beperkende locatie (vbl).....	8
1.5 Gezinslocatie (glo)	9
1.6 Beschermde opvang (bo)	9
1.7 Intensief begeleidende opvang (ibo).....	10
2. KADERS.....	12
2.1 Missie & visie	12
2.2 Strategie	12
2.3 Organisatie	12
2.4 Beleidsmatig kader	13
2.5 Financieel kader	14
2.6 Wetgevend kader.....	14
2.7 Uitgangspunten	15
3. LOCATIEOPZET	20
3.1 Inleiding.....	20
3.2 Wonen.....	20
3.3 Dienstengebouwen	20
3.4 Terrein	21
3.5 Bereikbaarheid externe voorzieningen	22
4. KLEURTOEPASSING	23
4.1 Kleur, beleving en welzijn voor deze doelgroep	23
4.2 Het terrein	23
4.3 De entree	24
4.4 De gangen	24
4.5 De woonruimte.....	25
4.6 De kinderruimte / speelruimte.....	25
4.7 De recreatieruimte	26
5. STEDENBOUW EN ARCHITECTUUR.....	27
5.1 Stedenbouwkundige kwaliteit	27
5.2 Architectonische kwaliteit	32
6. TECHNISCHE GEGEVENS TERREIN.....	38
6.1 Waterhuishouding	38
6.2 Riolering	41
6.3 Kabels en leidingen nutsbedrijven.....	43
6.4 Wegen en verhardingen	43

6.5	Groenvoorzieningen	49
6.6	Straatverlichting	52

INLEIDING

Dit document geeft algemene richtlijnen en eisen voor een opvanglocatie en is met name bedoeld om de context van een opvanglocatie te schetsen voor de leveranciers van de flexbouw. In het eerste hoofdstuk staat een toelichting over de diverse typen opvanglocaties die het COA nodig heeft om opvang te bieden aan asielzoekers. In de daarop volgende hoofdstukken staat een beschrijving van de situatie en indeling van een asielzoekerscentrum en verschaft het beeld van de huisvestingbehoefte van het COA. Daarna is er informatie gegeven over de gewenste stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit en de technische gegevens van het terrein.

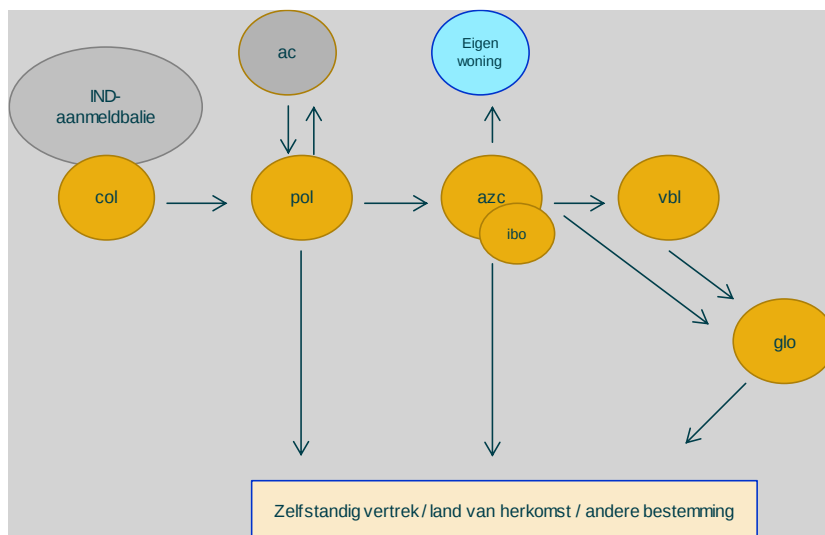
1. OPVANGPROCES

Bij elke fase van het proces behoort een ander type opvangprogramma, de asielzoeker zal dus met verschillende opvangprogramma's in aanraking komen. Voor flexbouw wordt in basis uitgegaan van een azc voor 400 bewoners.

De volgende opvangmodaliteiten worden beschreven in dit document:

- Centrale ontvangstlocatie (col)
- Proces opvanglocatie (pol)
- Asielzoekerscentrum (azc)
- Vrijheid beperkende locatie (vbl)
- Gezinslocatie (glo)
- Beschermde opvang (bo)
- Intensief begeleide opvang (ibo)

Onderstaand schema geeft het proces van de meerderjarige vreemdeling op hoofdlijnen weer, op de volgende pagina's zal dit proces nader toegelicht worden.

Verklaring afkortingen:

col:	centrale ontvangst locatie	azc:	asielzoekerscentrum
pol:	proces opvang locatie	vbl:	vrijheid beperkende locatie
ac:	aanmeldcentrum	Vp:	vreemdelingen politie
ibo:	intensief begeleidende opvang	glo:	gezinslocaties
IND:	Immigratie en Naturalisatiedienst		

1.1 Centrale ontvangst locatie (col)

1.1.1 Proces

Iedere vreemdeling die asiel wil aanvragen, zal zich moeten registreren in de aanmeldunit van de Vreemdelingenpolitie/IND. Deze aanmeldunit bevindt zich op of in de directe nabijheid van de col. Asielzoekers komen ook 's nachts binnen en wachten dan tot de volgende ochtend. Dan start de aanmeldprocedure die in totaal 4 uur in beslag neemt. Tevens vindt er een tbc-screening plaats. Omdat de vreemdeling op ieder tijdstip kan arriveren, is het mogelijk dat hij/zij moet overnachten. Het COA faciliteert in die situatie alleen een eenvoudige voorziening, zoals stoelen en een babyruimte. De vreemdeling verblijft veelal 2 tot 3 dagen op de col.

1.1.2 Specifieke kaders

In Nederland zijn momenteel meerdere col locaties gerealiseerd. De grootste bevindt zich in Ter Apel. Het korte verblijf van de asielzoeker op de col stelt aangepaste eisen aan de locatie. De voeding wordt verzorgd door middel van catering. Op deze locaties worden voorlichtingsactiviteiten en gesprekken door het COA georganiseerd om de asielzoeker kennis te laten maken met verblijf, veiligheid en het proces.

In de col vind ook de 'Verkorte medische intake' plaats om mogelijke gezondheidsrisico's voor de asielzoeker of zijn omgeving te beperken;

- alle asielzoekers krijgen een medische intake aangeboden. Men kan weigeren;
- de medische intake mag de doorstroomsnelheid van de vreemdelingenprocedure op de col niet vertragen;

De col bevat een ruimte ten behoeve van de eerste verstrekking. Tevens is op de col een registratieruimte ten behoeve van de IBIS-invoer benodigd.

De aanwezige ketenpartners op een col zijn: Vreemdelingenpolitie, IND, GZA en de GGD (ten behoeve van de tbc-screening).

1.2 Proces opvang locatie (pol)

Op een pol verblijven de asielzoekers idealiter 15-22 werkdagen, dus circa 4 weken.

1.2.1 *Proces*

In de asielprocedure is rust- en voorbereidingstijd gecreëerd voor asielzoekers. Deze vindt plaats voordat de betrokken asielzoeker zijn aanvraag heeft ingediend. Beoogd wordt dat de asielzoeker zich in deze periode in rust voorbereidt op de indiening van de asielaanvraag en daarmee de totale procedure verkort.

De rusttijd start in de col en wordt voortgezet in de pol. Hiervoor is het COA afhankelijk van de doorlooptijd die de IND nodig heeft. Gedurende deze periode biedt het COA onderdak en begeleiding.

De verblijfstijd in de pol is onderverdeeld in twee fasen. In de eerste fase wacht de asielzoeker tot het moment dat hij / zij toegelaten wordt tot de algemene asielprocedure (AA). In de tweede fase is de asielzoeker al toegelaten tot AA. De doorstroom vanuit een col naar een pol is nagenoeg 100%.

Fase 1

Een asielzoeker wordt in de een rust- en voorbereidingstermijn, mede door VWN bijgestaan. De COA-activiteiten beperken zich in deze fase tot het geven van groepsvoorlichting. De asielzoeker die net in Nederland is aangekomen krijgt te maken met aspecten binnen de opvang en in de Nederlandse samenleving die hem vreemd zijn. Het COA besteedt aandacht aan de essentiële en basale aspecten binnen de opvang en de Nederlandse samenleving. Dit geeft duidelijkheid, rust en komt de leefbaarheid en veiligheid op de locatie ten goede. Op deze locatie wordt door FMMU (Forensisch Medische Maatschappij Utrecht) een sociaal-medisch advies gegeven over de asielzoeker aan de IND (v.h. Medifirst). Dit onderzoek valt onder verantwoordelijkheid van de IND. Met het door de FMMU opgestelde medisch advies kan de asielzoeker worden beoordeeld op het aangaan van de asielprocedure.

Fase 2

In de aanmeldcentra wordt de AA-procedure gestart. Tijdens de AA-procedure verblijft de asielzoeker op een pol. De procedure duurt gemiddeld 8 werkdagen. Na de afronding verhuizen de bewoners zo snel mogelijk naar een azc.

1.2.2 *Specifieke kaders*

De pol locaties zijn gesitueerd nabij de aanmeldcentra van de IND. De reistijd tussen de pol en het aanmeldcentrum bedraagt, idealiter, niet meer dan 30 minuten. Tevens moet openbaar vervoer aanwezig zijn op 30 minuten lopen van de pol.

De pol biedt voorzieningen die voor een deel overeenkomen met een azc. Deze voorzieningen worden ook door andere organisaties dan het COA gebruikt.

Voor een asielzoeker verschilt het verblijf in een pol-locatie nauwelijks met een azc. Er wordt zelfstandig gekookt. Eveneens worden spullen voor persoonlijk onderhoud, uitgereikt.

De aanwezige ketenpartners op de pol zijn: VWN, IND en GZA.

1.3 Asielzoekerscentrum (azc)

1.3.1 Proces

Op het azc verblijven asielzoekers die de AA hebben afgerond, ongeacht of; het asielverzoek is afgewezen; de verlengde asielprocedure wordt gevolgd; of een vergunning tot verblijf is ontvangen. De verblijfstijd op het azc is afhankelijk van de beslissingen over het vergunninghouderschap. In geval van afwijzing zijn de verblijfstijden afhankelijk van het moment waarop dit besluit valt en de mogelijke vervolgpcedures. De kenmerken van het verblijf zijn afhankelijk van onder meer:

- Iemand die in de AA is afgewezen zal een verwachte verblijfstijd hebben van circa 4 weken.
- In opdracht van het ministerie werkt het COA aan de uitwerking van maatregelen om het verblijf van de vergunninghouder in de opvang te beperken tot gemiddeld 3-6 maanden;
- De asielzoeker voor wie geldt dat de asielaanvraag in de verlengde asielprocedure wordt afgewezen, mag de uitspraak in de rechterlijke procedure tegen deze negatieve beslissing in de opvang afwachten. Na een negatieve uitspraak in de rechterlijke procedure mag hij nog 28 dagen in de opvang verblijven.
- In een azc wordt de bewoner een programma aangeboden dat afhankelijk is van de stand van zijn asielprocedure. Vergunninghouders volgen het programma in de inburgeringsfase.
- Bewoners die een negatief besluit hebben ontvangen in de asielprocedure, stromen de terugkeerfase in.
- Naast het COA, voert ook de DT&V een beperkt aantal vertrekgesprekken met de bewoner.
- Voor ouders met opvoedingsvraagstukken worden in het kader van ondersteuning in de opvoeding, aanvullende programma's georganiseerd.
- Buiten de fase specifieke begeleiding krijgen de bewoners verschillende vormen van voorlichting gericht op het verhogen van veiligheid en leefbaarheid op- en buiten de locatie.

1.3.2 Specifieke kaders

Op sommige azc's worden naast de reguliere doelgroep ook andere doelgroepen opgevangen. Hier valt te denken aan alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv) en intensieve begeleidende opvang (ibo). De azc's bieden asielzoekers een langer verblijf als in de col pol en daarmee verschilt deze opvangvorm zich van andere opvangvormen mede in het aanbod in begeleiding en voorbereidend Nederlands. Het aanbod van activiteiten is meer gericht op de zelfredzaamheid van de asielzoeker. De asielzoeker zorgt zelf voor zijn persoonlijke voorzieningen. Ontvangt hiervoor eet-, klee- en zakgeld. In de contacten met de COA medewerkers wordt er veel aandacht geschonken aan het integreren en laten

kennismaken met de Nederlandse samenleving. De meldplicht/inhuisregistratie is eenmaal per week.

De aanwezige partners op een azc zijn: VWN, GZA.

1.4 Vrijheid beperkende locatie (vbl)

1.4.1 Proces

Als een vreemdeling volgens de Nederlandse wet geen recht heeft op opvang in een asielzoekerscentrum en hij kan nog niet in vreemdelingenbewaring worden geplaatst, dan wordt de vreemdeling geplaatst in een vrijheid beperkende locatie (vbl). Zij verblijven daar op basis van artikel 56 van de Vreemdelingenwet 2000.

De bewoners van de vbl zijn bezig met zelfstandig vertrek uit Nederland. Terugkeer is het enige perspectief. Er is een dagelijkse meldplicht/inhuisregistratie (uitgezonderd zon- en feestdagen) en eenmaal per week wordt de verplichte meldplicht uitgevoerd door de vreemdelingenpolitie. Deze asielzoekers mogen zich niet buiten de gemeentegrenzen begeven van de plaats waar de opvang gevestigd is. De gewenste verblijfsduur is maximaal 12 weken. Op deze locatie vinden ten minste een intakegesprek met de COA-casemanager en een intakegesprek met de COA-programmabegeleiders plaats, alles is gericht op terugkeer naar het land van herkomst. De DT&V ondersteunt hierbij, evenals de IOM.

De bewoners ontvangen geen RVA op de vbl locatie. Het recht op opvang is formeel beëindigd. Een vbl is daarom een onderdaklocatie en geen opvanglocatie. Verzoeken voor over- en terugplaatsing worden niet gehonoreerd, vergoeding van buitengewone kosten vindt niet plaats en vergoeding van medische kosten alleen op basis van medisch noodzakelijke zorg. De ROV is niet van toepassing in de vbl.

In de vbl Ter Apel is als gevolg van de lokale situatie, gekozen voor onderwijs op locatie voor leerplichtigen. In afstemming met de beleidsadviseur van Uitvoeringsprocessen (dd 26-08-2019) blijkt dit niet verplichtend te zijn voor te ontwikkelen vbl-locaties.

1.4.2 Specifieke kaders

Voor de vbl gelden voor de huisvesting geen specifieke voorzieningen. DT&V voert voor de vbl bewoners werkprocessen uit. Veelal verzoekt de DT&V om werkplekken. Dit is slechts mogelijk wanneer daarvoor ruimten vrij staan en geschikt zijn. Dan vindt hier onderling overleg plaats met DT&V, de projectregisseur en de locatiemanager.

Voor deze opvangmodaliteit zijn de volgende ketenpartners aanwezig: GZA

1.5 Gezinslocatie (glo)

1.5.1 Proces

Een gezinslocatie is een vrijheid beperkende locatie met als verbijzondering de aanwezigheid van minderjarige kinderen. De doelgroep bestaat uit asielzoekers met minderjarige kinderen voor wie de asielprocedure is afgerond. Zij zijn uitgeprocedeerd. Ook gezinnen met minderjarige kinderen die nog een procedure hebben lopen (reguliere of herhaalde aanvraag) maar waaraan geen recht op opvang is verbonden en waarvan door DT&V is beoordeeld dat het vertrek niet binnen 12 weken is te realiseren, verblijven hier. Terugkeer is in deze opvangmodaliteit het enige perspectief.

Er is een dagelijkse meldplicht/inhuisregistratie (uitgezonderd zon- en feestdagen) en eenmaal per week wordt de verplichte meldplicht uitgevoerd door de vreemdelingenpolitie. Deze asielzoekers mogen zich niet buiten de gemeentegrenzen begeven van de plaats waar de opvang gevestigd is.

De verstrekkingen aan kinderen zijn dezelfde als die in een azc. De verstrekkingen aan ouders komen te vervallen, zij ontvangen slechts het eetgeld. De RVA is hierop dus niet van toepassing. Vergoedingen voor reiskosten worden niet uitgekeerd, uitzondering zijn kosten voor noodzakelijk medisch geïndiceerd vervoer. Ouders zorgen voor hun kinderen, er is geen kinderopvang of crèche op de glo. De leerplichtige kinderen volgen onderwijs en dit wordt dan ook geboden. Het verblijf in een glo eindigt zodra het jongste kind 18 is geworden of wanneer vertrek naar land van herkomst mogelijk is.

1.5.2 Specifieke kaders

Voor de glo gelden in gebouwopzicht geen specifieke voorzieningen, er wordt qua ruimten eenzelfde bouwmaat gerealiseerd als een azc. Het omklappen naar andere opvangmodaliteiten is daarmee mogelijk. Wel worden er minder voorzieningen aangeboden. Leslokalen worden niet gebruikt, maar worden omgevormd tot aangepaste speelruimten en voor de jeugd is er een jeugdhonk en eventueel een activiteitenruimte. Vanwege de dagelijkse meldplicht/inhuisregistratie is een goede logistieke doorloop in deze ruimte een vereiste. Ingaande en uitgaande ‘verkeersstromen’ dienen gescheiden te worden.

Door de aanwezigheid van een groot aantal kinderen in de glo zijn er meer wasmachines en drogers opgesteld (1:12 i.p.v. 1:16)

1.6 Beschermde opvang (bo)

In deze opvangvorm worden alleenstaande minderjarige vreemdelingen opgevangen die mogelijk slachtoffer zijn of dreigen te worden van mensenhandel.

Bij aankomst op Schiphol worden jongeren door de Koninklijke Marechaussee en de IND gescreend op signalen die wijzen op het risico op verdwijning en/of uitbuiting. Op basis daarvan wordt onder verantwoordelijkheid van het Nidos besloten of de jongere voor de beschermde opvang in aanmerking komt.

De beschermde opvang bestaat uit kleinschalige woongroepen. Om vermissing zoveel mogelijk te voorkomen staan zij in ieder geval gedurende de eerste periode (3 maanden) van deze beschermde opvang, 24 uur per dag onder toezicht. Ook als zij naar school gaan of bijvoorbeeld boodschappen doen. De begeleiding van deze doelgroep is erop gericht hun kennis te vergroten en vaardigheden en weerbaarheid te ontwikkelen. In dit opzicht worden zij ook nadrukkelijk voorgelicht over mensenhandel, uitbuiting en prostitutie.

Deze beschrijving is voor de volledigheid opgenomen in het document, maar hiervoor zijn geen aparte ruimtestaten opgenomen.

1.7 Intensief begeleidende opvang (ibo)

1.7.1 Kaders

De opvanglocatie voor asielzoekers met probleemgedrag is geconcentreerd in deze locatie. In de ibo verblijven asielzoekers die na een intakeprocedure vanuit een andere opvang, tijdelijk in de ibo zijn geplaatst.

Doel van het verblijf op de ibo kan diverse doelstellingen hebben. Namelijk:

1. Het versterken van competenties en vaardigheden van de bewoner zodat terugplaatsing in het azc weer mogelijk is.
2. Observatie om te beoordelen of een bewoner al dan niet moet worden doorverwezen naar de 3e lijn.
3. Langdurig verblijf op de ibo met intensieve begeleiding en/of behandeling om van hier uit uitgeplaatst te worden (danwel naar een woning in geval van statushouders, danwel i.s.m. DT&V en vp terugkeer naar land van herkomst)

Uitgangspunt van de indicatie voor plaatsing is dat deze plaatsing leidt tot een beter beeld van de persoon waardoor deze in de opvang kan terugkeren en hier (met de juiste aanpak) weer redelijk tot goed kan functioneren. Dit eventueel aangevuld met lokale ondersteuning (thuiszorg, ambulante GGZ e.d.)

Specifieke kaders

De ondersteuning van de GGZ instelling (DIMENCE) voor ibo, vraagt om extra werkplekken

Een aparte groep wordt gevormd door de crisisplaatsingen.

Fase 1

De asielzoeker die in de eerste fase wordt opgevangen, verblijft op één afzonderlijke afdeling, op een 1-persoonskamer. Er zijn 16 éénpersoonskamers op de afdeling alsmede een groeps-, woonkamer en een gemeenschappelijke keuken waar eventueel onder begeleiding wordt gekookt. De COA medewerkers hebben hier centraal hun werkplek, met zicht op de gangen. Er zijn twee kantoren. Eén kantoor is 24/7 bezet en biedt m.n. zicht op de gangen/afdeling, het andere is een kantoor voor management gesprekken/aansturing van

het team. De afdeling is uitgerust met cameratoezicht. Vanuit de werkruimte zijn alle beelden van de diverse camera's te observeren en is er zicht op de ernaast gelegen spreekkamers. Hier bevindt zich eveneens een balie. Zien en gezien worden zijn belangrijke aspecten in deze opvangmodaliteit. Dit vormt mede de basis voor veiligheid, voor bewoners alsook voor personeel.

Fase 2&3

Slaapvertrekken bestaan uit 2 en 3 persoonskamers. Er bevindt zich ook een zogenaamde gezinskamer. Deze wordt gebruikt om de asielzoeker met onaangepast gedrag te begeleiden wanneer deze deel uit maakt van een sociale eenheid. De totale afdeling biedt plaats aan 34 personen. Er is een gezamenlijke keuken. Er zijn twee werkplekken voor de COA medewerkers. Zij zijn hier niet 24 uur aanwezig. Het maken van keuzes in het specifieke gebruik van de afdelingen, levert voor de ibo-opvang de beste werkwijze en beheersbaarheid.

Keuken

Deze dient om veiligheidsredenen afgesloten te kunnen worden tussen 22-07 uur.

2. KADERS

De kaders geven het raamwerk waarbinnen dit document is ontwikkeld. Zij zijn bepalend bij de interpretatie en verdere uitwerking van de eisen in ontwerpen en zijn geschreven op basis van vastgesteld beleid.

2.1 Missie & visie

De visie en missie van de afdeling Vastgoed & Facilitair zijn als volgt geformuleerd:

De afdeling Vastgoed & Facilitair is binnen het COA verantwoordelijk voor de ontwikkeling, realisatie en ontmanteling van opvanglocaties. Hiermee leveren we een bijdrage aan de brede COA doelstellingen.

We realiseren de opvanglocaties volgens vastgestelde kaders zodat uniformiteit ontstaat. Deze kaders bestaan uit (minimale) kwaliteitseisen ten aanzien van leefbaarheid, veiligheid- en gezondheidsnormen, waarbij we maatwerk niet uit het oog verliezen.

Bij de ontwikkeling van opvanglocaties houden we rekening met de balans tussen de belangen van de bewoner en die van onze organisatie.

2.2 Strategie

De vraag naar asielopvang fluctueert sterk en het aanbod van opvanglocaties is wisselend. Het COA richt zich in toenemende mate op strategisch vastgoedbeheer waarbij deze fluctuaties opgevangen kunnen worden door flexibele huisvesting. Dat betekent dat zij inspeelt op trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de vastgoedcapaciteit. Het COA streeft hierbij naar het ontwikkelen van een vastgoedvoorraad, die probleemloze opvang van asielzoekers in een veilige en beheersbare omgeving mogelijk maakt voor nu en in de toekomst.

2.3 Organisatie

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is opdrachtgever van het COA. Binnen het COA is de unit Uitvoering de gebruiker van de locatie en de unit Huisvesting verwerft, realiseert en beheert de locaties. Daarnaast is de unit Staf belast met de financiële kaderstelling en is zij de toetsende partij. Zoals in hoofdstuk 2 is beschreven wordt het opvangproces georganiseerd in samenwerking met diverse ketenpartners en overige partijen die hieronder zijn weergegeven. Het COA faciliteert (onder bepaalde voorwaarden) de partijen aangegeven met een * op locatie:

- Gezondheidszorg (GZA/GGD)*
- Vluchtelingenwerk Nederland (VWN)*
- Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V)*
- Beveiliging- en receptieorganisatie (Trigion)*

- Vreemdelingenpolitie (vp)
- International Organization for Migration (IOM)
- Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND)

2.4 Beleidsmatig kader

In deze paragraaf worden een aantal onderwerpen behandeld die een belangrijke rol spelen bij het COA en waar in het verleden beleid voor is ontwikkeld. Het zijn onderwerpen die te maken hebben met het specifieke karakter van opvang van asielzoekers.

2.4.1 *Kinderen in de opvang*

Kinderen zijn een kwetsbare groep in de opvang, die extra aandacht verdient. De lezer van dit document dient zich hiervan bewust te zijn. Het COA wil zorg dragen voor het creëren van een veilige omgeving waarin een kind zich kan ontwikkelen.

Een aantal uitgangspunten hierbij zijn:

- Ouders en/of verzorgers van het kind blijven eerst verantwoordelijken voor het kind;
- Het belang van het kind vormt altijd een overweging bij het nemen van beleidsbeslissingen en uitvoeringsbeslissingen;
- Het COA draagt zorg voor het creëren van een veilige omgeving;
- Het COA draagt zorg voor een omgeving waarin het kind zich kan ontwikkelen.
- Op locaties waar veel kinderen aanwezig zijn wordt extra aandacht besteed aan voorzieningen (activiteitenruimtes speciaal voor kinderen en voldoende speelplekken / speeltuinen buiten).

Naast kinderen worden ook vrouwen als kwetsbare groep beschouwd. Mede daardoor moeten douches en toiletruimten afsluitbaar zijn. Deze mogen bovendien geen inkijkmogelijkheden hebben, evenals de activiteitenruimten voor vrouwen, slaapkamers en woonkamers.

2.4.2 *Brandveiligheid*

Asielzoekers zijn niet altijd bekend met, of zich bewust van de gevaren van brand. Daarnaast is sprake van een hoge dichtheid van bewoners binnen een gebied of gebouw. Dit vraagt extra aandacht voor de brandveiligheid en vluchtwegen. Om locaties van het COA brandveiliger te maken loopt het Project Integrale Brandveiligheid tot 2020.

2.4.3 *Legionella*

Het COA is een **prioritaire instelling** zoals bedoeld in het Drinkwaterbesluit. Dit stelt specifieke eisen aan het ontwerp en het gebruik van drinkwaterinstallaties. De locaties dienen met betrekking tot drinkwaterinstallaties en legionella te voldoen aan de geldende

wettelijke vereisten en voorschriften alsmede van toepassing zijn de normen en richtlijnen. Voor inhoudelijke informatie wordt verwezen naar de technische beschrijving

2.4.4 *Minder valide asielzoekers (miva)*

De opvang van minder valide asielzoekers die zelfredzaam zijn, wordt uitgevoerd door het COA. Hiervoor zijn ‘miva woningen’ gebouwd. Het uitgangspunt hierbij is dat 2 woningen op de 400 opvangplekken geschikt zijn voor de opvang van mindervaliden op de begane grond. De beschikbare capaciteit in deze woningen wordt optimaal benut door bijplaatsing van bewoners op de resterende vrije plaatsen (technische capaciteit per woning = 8). Het COA vangt geen miva op die niet zelfredzaam zijn. Hiervoor worden zorg verlenende instanties ingeschakeld.

2.4.5 *Landelijk*

Het vaststellen van het aantal benodigde opvangplaatsen wordt bemoeilijkt doordat de in- en uitstroom sterk fluctueert. De instroom wordt voornamelijk bepaald door ontwikkelingen buiten Nederland, die zich vaak onverwacht voordoen. De uitstroom wordt beïnvloed door het verloop van de procedures, taakstelling van projectgroepen en het aanbod van woningen. Deze fluctuatie wordt opgevangen door de beschreven flexibiliteit.

Het COA is een landelijke organisatie. De opvanglocaties liggen verspreid over het land. Asielzoekerscentra moeten in de buurt van voorzieningen gelegen zijn. Daarbij wordt gestreefd naar een spreiding over platteland en stad.

2.5 **Financieel kader**

Uitgangspunt voor het financiële kader is de kostprijsvergoeding die het COA krijgt van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de opvang van asielzoekers. De investeringen in vastgoed worden beoordeeld op bedrijfseconomische doelmatigheid, doeltreffendheid op de lange termijn en gekeken wordt naar de integrale kosten over de totale gebruikperiode: de zogenaamde ‘Total Cost of Ownership’.

2.6 **Wetgevend kader**

Alle opvanglocaties moeten minimaal voldoen aan wet- en regelgeving waaronder het Bouwbesluit. De gemeente / provincie stelt een bestemmingsplan vast en hierbij worden mogelijke gebruiksfuncties aangegeven. Het COA vraagt een gebruiksfunctie aan waarbij de woonfunctie het uitgangspunt is. Alleen in het geval van een tijdelijke voorziening in een gebouw dat reeds een logiesfunctie heeft (bijvoorbeeld een hotel) wordt hiervan afgeweken. Bij een logiesfunctie worden bv. strengere eisen gesteld op het gebied van brandveiligheid en ontruimen.

Voorts kent het Bouwbesluit voor de opvang van asielzoekers enkele vrijstellingen: Een berging is niet verplicht.

Een buitenruimte is niet verplicht.

Er is een uitzondering gemaakt m.b.t. de eisen om “overbevolking” tegen te gaan.

Voor zover de eisen lager zijn dan het wettelijk vereiste niveau, is het wettelijk vereiste niveau bepalend. Het COA dient direct van de afwijking op de hoogte te worden gesteld.

2.7 Uitgangspunten

De kwaliteitsverbetering in de vastgoedportefeuille is gebaseerd op drie belangrijke pijlers van het COA:

1. Veiligheid;
2. Leefbaarheid;
3. Beheersbaarheid

Bovenstaande pijlers dienen verenigd te worden met de volgende uitgangspunten:

4. Duurzaamheid;
5. Flexibiliteit;
6. Betaalbaarheid

2.7.1 (Sociale) veiligheid

Wat betreft de veiligheid kan deze in hoofdlijnen opgesplitst worden in de veiligheid van de asielzoeker en de veiligheid van het personeel.

Veiligheid asielzoekers

De ontwerper dient zich er bewust van te zijn dat asielzoekers uit zeer verschillende culturen komen en daarmee niet gewend zijn aan zaken die in Nederland gebruikelijk zijn. Zo is open water niet wenselijk omdat veel asielzoekers geen zwemdiploma hebben en moeten apparaten eenvoudig te bedienen zijn. Voorts mogen gebouwen, of onderdelen van gebouwen niet opklimbaar zijn. Kortom, er dient ontworpen te worden met een bewustzijn dat alles extra eenvoudig en veilig moet zijn.

Sociale veiligheid wordt voor de asielzoeker gerealiseerd door in de gebouwen overzicht, en een vriendelijke- en toegankelijke uitstraling te realiseren. Geen onoverzichtelijke, donkere gangen. Trappen waar spiegels zijn opgehangen om onverwacht en ongewenste contacten te voorkomen.

De beveiliging van het centrum zelf, zoals permanente bewaking en plaatsing van eventuele hekken zijn in tegenstelling tot wat mensen vaak denken niet gericht op het binnenhouden van de asielzoeker, maar is juist meer gericht op het beschermen van de asielzoekers tegen ongewenste personen van buiten, bijvoorbeeld personen die asielzoekers ‘ronselen’.

Het terrein, maar ook de toegangen van gebouwen dienen zo min mogelijk verholten hoeken of plekken te kennen waar men zich kan verbergen. Tegelijkertijd moet het wel leefbaar zijn. Dus geen kale vlakte, zichtlijnen moet niet-onderbroken zijn en de toegang van gebouwen dienen (zoveel mogelijk) vanuit een centraal punt te overzien zijn.

Veiligheid personeel

COA houdt rekening met de mogelijkheid dat er incidenten kunnen optreden daarom zijn er een behoorlijk aantal maatregelen om het personeel te beschermen en incidenten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit heeft o.a. te maken met de omstandigheden, zoals het feit dat asielzoekers soms getraumatiseerd zijn, dan wel boos of wanhopig als de asielprocedure niet gunstig voor ze verloopt.

De veiligheid van personeel wordt in belangrijke mate gewaarborgd door logistieke maatregelen. Zo zijn er toegankelijkheidszones waar asielzoekers niet of slechts op verzoek mogen komen, zoals bij een afspraak met een arts. Uiteraard zijn er ook zones die geheel toegankelijk zijn, zoals recreatieruimtes en de 'eigen' woning. Het is van belang dat wij onze bewoners kennen zodat we vroegtijdig risico's kunnen inschatten. Hiervoor maken wij bijvoorbeeld gebruik van de 6-domeinen methodiek. Bij dat alles zorgen we dat het belang van de bewoner in balans blijft met het belang van de medewerker. De COA medewerker wordt getraind om de eigen veiligheid hoog in het vaandel te houden.

Iedere locatie is verplicht om een Risico, Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) te maken. De RI&E voorziet in een uiteenzetting van de belangrijkste risico's die op locatie gelopen wordt tijdens ons werk en welke maatregelen er zullen worden genomen om de geconstateerde risico's aan te pakken..

De overige maatregelen zijn vooral technisch van aard zoals (elektronische) sluiting van deuren, een portofoonsysteem, vluchtwegen en alarmering op spreekkamers etc.

2.7.2 Leefbaarheid

Het COA is bij wet belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers in een opvangcentrum. Het uitgangspunt hierbij is dat de opvang sober doch humaan is maar niet onderdoet voor de kwaliteit van de voorzieningen zoals in Nederland in het algemeen gebruikelijk. In die zin is er een sterk vergelijk met de sociale woningbouw; eenvoudig, betaalbaar en leefbaar.

In de visie van het COA is de eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de asielzoeker cruciaal. Onderzoek (OVVM) heeft aangetoond dat een prettig woon- en leefklimaat een voorwaarde is voor het nemen van verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Hierbinnen worden een aantal speerpunten benoemd:

- Privacy: asielzoekers hebben behoefte aan privacy, dit is o.a. vertaald in het hebben van een eigen afsluitbare kamer, maar ook bijvoorbeeld in de toepassing van glas. In de woning wil de asielzoeker van buitenaf niet zichtbaar zijn, dus grote doorzichtige glasvlakken zijn niet wenselijk, dit wordt in de praktijk onmiddellijk afgeplakt.
- Herkenbaarheid: herkenbare architectuur is van belang voor het geheel, maar ook de herkenning van de eigen woning. Het moet eenvoudig (sober) zijn, maar tegelijkertijd menselijk en van een menselijke schaal ('Buurtjes of wijkjes' vergroten de leefbaarheid en nemen de massaliteit weg op grotere centra zoals b.v. gerealiseerd in Ter Apel).

- Kleurgebruik: wat het COA uitdrukkelijk niet wil, zijn anonieme woonkazernes. Variatie is van belang en kan o.a. gezocht worden in steenkeuzes, kleuren, metselverbanden, details, versprongen gevels etc.
Een goed en doordacht kleurgebruik heeft een positieve invloed op de sfeer in een ruimte en de gemoedstoestand van de gebruikers. Dit doen we door te zorgen dat de ruimtes een betere aansluiting vinden op de doelgroep, met de focus op kleur en beleving. De kleurkeuze voor de gebouwen is bepaald per functie. Het oriënteren op de locatie wordt voor alle gebruikers maar met name voor kleine kinderen, vereenvoudigd. Voor het terrein geldt dat het kleurgebruik versterkend dient te zijn aan het leefklimaat; een prettig verblijf in de buitenruimte, maar eenvoudig te onderhouden en veilig.
- Kwaliteit: kwaliteit van de omgeving, beïnvloedt het gedrag van de gebruiker. Dit gaat niet alleen op voor de eerder genoemde menselijkheid en herkenbaarheid, maar geldt ook voor de onderhoudsstaat. Een omgeving die schoon en heel is, nodigt uit tot positief gedrag. Vanwege het intensieve gebruik dient elke plek binnen of buiten robuust en molestbestendig te zijn, bij schade of vervuiling moet dit eenvoudig bij te werken zijn.

2.7.3 *Beheersbaarheid*

De kerntaak van het COA is het binnen de kaders en uitgangspunten, opvangen van asielzoekers. Daarbij hoort het zo goed mogelijk huisvesten van asielzoekers (de materiële opvang), zodat de gebruiker, het personeel, zich zoveel mogelijk kan concentreren op de immateriële opvang en het begeleiden van asielzoekers. Hoe minder aandacht er gaat naar het beheersen van de huisvesting, hoe beter. Vandaar de eisen voor robuustheid en soberheid zoals hierboven al toegelicht. Als het centrum onvoldoende humaniteit en leefbaarheid beschikt, wordt de beheersbaarheid juist weer lager. Balans tussen robuustheid, eenvoud tegenover menselijkheid, leefbaarheid is dus van belang. Dit gaat op voor zowel bewoners alsook voor personeel.

Beheersbaarheid heeft ook een financieel aspect. Het COA is een maatschappelijke organisatie die in de basis gefinancierd wordt per gehuisveste asielzoeker. Het is daarom zowel maatschappelijk als financieel van belang om de onderhouds- en exploitatiekosten (energielasten) te beperken.

Het Gebouw Beheers Systeem (GBS) is een middel om de beheersbaarheid van het centrum te verhogen. Het GBS geeft inzicht in het energieverbruik van onze bewoners, signaleert storingen in de installatie en geeft informatie over waterverbruik. Deze gegevens zijn voor het COA van belang om een centrum zo efficiënt mogelijk te beheren en te kunnen sturen waar nodig.

Maar ook de materiaalkeuzes van de gebouwen en de keuzes in de techniek zijn van groot belang. Ook hier is het COA op zoek naar balans. Uitgangspunt is een duurzaam centrum (zie ook het onderwerp duurzaamheid) maar tegelijkertijd dienen gebouwen en de woning voorzien te zijn van een dusdanige robuuste en eenvoudige techniek, zodat onderhoud en

actieve inmenging nauwelijks nodig zijn. Bijkomende factoren; kostenminimalisatie en beheersbaarheid.

2.7.4 *Duurzaamheid*

Het COA is een maatschappelijk betrokken organisatie waardoor duurzaamheid één van de kernwaarden van het huisvestingsbeleid betreft. Duurzaamheid beperkt zich wat betreft de omvang niet alleen tot de bouw van het asielzoekerscentrum, maar ook de inrichting, gebruik en exploitatie van de volledige locatie (vastgoed en terrein) dienen in het kader van duurzaamheid in ogenschouw te worden genomen.

Duurzaamheid betekent in dit kader een locatie met een lange levensduur met relatief lage exploitatiekosten en weinig aanpassingen. Er worden scherpe, doch realiseerbare duurzaamheidseisen gesteld die passen binnen de (financiële) projectkaders. Zoals eerder vermeld stuurt het COA actief op het vertalen van duurzaamheidsoplossingen.

2.7.5 *Flexibiliteit*

Het COA heeft te maken met zeer grote fluctuaties in de op te vangen aantallen asielzoekers. Als gevolg van externe invloeden kan vaak niet vooraf bepaald worden welke groepen asielzoekers wanneer in welke procedure zullen verblijven. Dit is één van de belangrijkste redenen dat het COA haar opvanglocaties moet kunnen ‘omklappen’. Hiermee wordt bedoeld dat gerealiseerde huisvesting met minimale aanpassingen, ingezet kan worden voor een andere modaliteit. Opvangcentra zijn zo multifunctioneel beschikbaar voor alle opvangvormen. Zodoende worden onnodige investeringen bij omklappen voorkomen.

Voornamelijk in de col en pol opvangmodaliteiten is de instroom direct voelbaar. Aangezien er van deze opvangvormen maar een beperkt aantal zijn. Wanneer een lage instroom aanhoudt zal er een andere opvangvorm worden toegepast op één van deze opvangvormen voor een zo groot mogelijke effectiviteit van beschikbare plaatsen.

Bij de herontwikkeling of nieuwbouw van opvanglocaties wordt ook rekening gehouden met de herbestemming. Zo krijgt de locatie een tweede bestemming, na gebruik COA.

Tot slot streven we voor locaties in onze vaste portefeuille enige flexibiliteit in de capaciteit te hebben, bijvoorbeeld door bij hoge instroom gebruik te kunnen maken van overcapaciteit op de locatie. Te denken valt aan leegstaande veldjes waar opvangcapaciteit kan worden gerealiseerd door bijplaatsen van caravans of units, leegstaande afdelingen/delen van gebouwen. Zo kunnen we beter omgaan met onverwachte capaciteitsgroei.

Flexibiliteit dient zich verder te uiten in;

- Eenvoudig uitschakelen van de installaties indien een woning tijdelijk buiten gebruik is, rekening houdend met Legionella beheersing;
- Weinig dragende binnenwanden van de woningen, zodat een woning mogelijk anders ingedeeld kan worden, mocht dit wenselijk zijn;

- Flexibiliteit wat betreft de indeling van de dienstengebouwen, vooral hier vinden relatief veel veranderingen plaats. Dit betekent dat bij het ontwerp rekening gehouden dient te worden met het verplaatsen van wanden en functies. Dit moet terug te vinden zijn in de bouwkundige ontwerpkeuzes, maar ook in de installatietechnische keuzes.

2.7.6 *Betaalbaarheid*

Een duurzame locatie vergt hogere investeringen dan een ‘reguliere’ locatie. Deze hogere investering dient dus minimaal terugverdiend te worden door lagere onderhouds- en exploitatielasten.

Het is daarmee primair van belang dat de totale kosten werkelijk binnen het kostprijsmodel passen en dat er integraal nagedacht wordt over de balans tussen investerings-, exploitatie en onderhoudskosten.

3. LOCATIEOPZET

3.1 Inleiding

Het doel van de basisopzet van een locatie is om uit te nodigen tot gewenst gebruik. Bij de locatieopzet speelt een aantal factoren een belangrijke rol, namelijk de herkenbaarheid van de verschillende voorzieningen voor de bewoners, de routing over het terrein en een goed overzicht ten behoeve van de veiligheid op de locatie.

De metrages in dit document zijn genoemd in m² nuttig vloeroppervlakte. Voor een vertaling naar bruto vloeroppervlakte wordt een factor 1,5 gehanteerd.

Hierna volgt de beschrijving van een modellocatie voor 600 opvangplaatsen. Hierbij worden binnen de omheining diverse functies onderscheiden, namelijk:

WONEN

1. Wonen

DIENSTENGEBOUWEN

2. Ontvangen
3. Activiteiten
4. Magazijn/opslag/werkplaats
5. Kantoor COA
6. Kantoor ketenpartners
7. Overig

TERREIN

8. Fietsenrek bewoners
9. Fietsenstalling medewerkers
10. Sportveld
11. Speelterrein

3.2 Wonen

De voornaamste functie op het centrum is uiteraard **wonen** (1). Dit gebeurt in zelfstandige eenheden (woningen of appartementen). Vanuit de receptie is, indien mogelijk, zicht op de entrees van de woningen. In ieder geval dienen de entrees goed zichtbaar te zijn vanaf de wegen.

3.3 Dienstengebouwen

De overige functies zijn gehuisvest in één of meerdere dienstengebouwen. Nabij de entree treffen we eerst de functie **ontvangen** (2) aan. Hier bevindt zich de receptie, de infobalie. In de directe nabijheid is het **kantoor COA** (5) en **kantoor ketenpartners** (6) gesitueerd met spreekkamers, onderzoeksruimtes en kantoorruimtes voor COA-medewerkers en ketenpartners. Daarnaast zijn er fietsen plaatsen voor het personeel nodig in een afsluitbare overdekte **fietsenstalling** (10).

Nabij de entree is tevens de functie **magazijn / werkplaats / opslag** / gesitueerd (4).

Centraal op het terrein bevindt zich de functie **activiteiten** (3), waarin recreatieruimten, een multifunctionele ruimte (v.h. OLC), activiteitenruimtes, educatieruimten, fietsenwerkplaats en een kinderspeelruimte zijn gesitueerd. Het heeft de voorkeur van Uitvoering om centraal per wijk/buurt de openbare wasruimte te situeren. De **overige** functies (7) zijn centraal en gecombineerd met een andere functie (kledingwinkel).

Indien er sprake is van opvang van amv's op een locatie, is er vaak sprake van een afgescheiden **amv-woongebouw** (12). Het amv-woongebouw grenst aan de COA-kantoren en beschikt over een eigen recreatieruimte. Tevens is er 24/7 toezicht aanwezig. Het kantoorgebouw van de locatie dient als een fysieke afscheiding tussen het amv-woongebouw en de rest van de locatie. Toegang van het kantoorgebouw is alleen mogelijk voor amv-medewerkers en huismeesters. De amv-jongeren kennen een dagelijkse digitale meldplicht. Hiervoor kunnen zij terecht bij het biometrisch meldpunt.¹

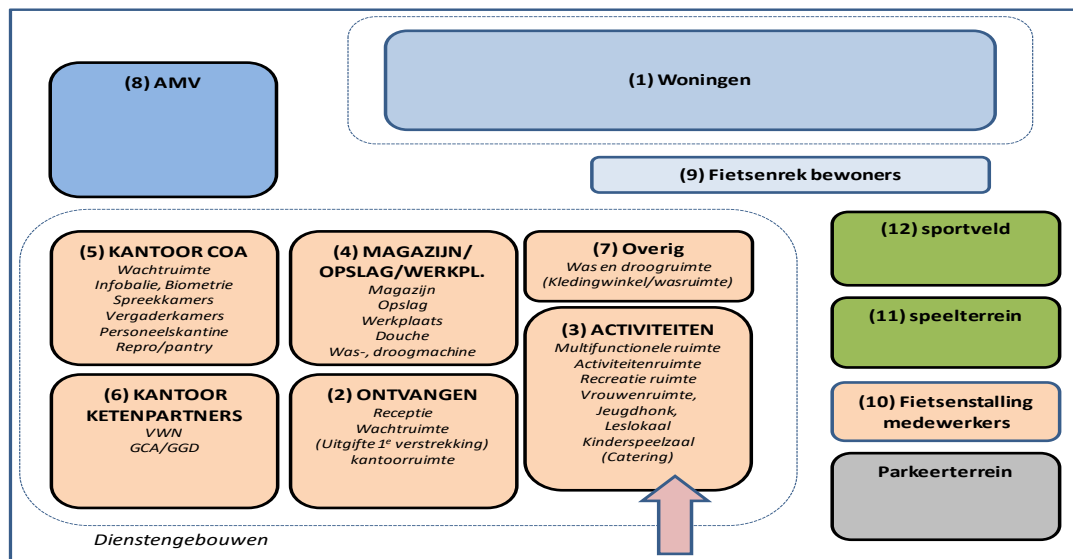
3.4 Terrein

Voorzieningen als een speelterrein (speeltuinen/trapveldje) en het sportveld bevinden zich verspreid over het terrein. Er is behoefte aan een multifunctioneel verhard sportveld, wat ook geschikt is voor fietslessen. Elke wooneenheid beschikt over een eigen **fietsenrek** (9). In totaal dienen voor elke twee bewoners één plaats in fietsenrekken te worden gerealiseerd.

Binnen de terreingrenzen, nabij de entree bevinden zich de parkeerplaatsen. Het uitgangspunt is 1 parkeerplaats per 10 opvangplekken. De parkeerplaatsen zijn met name bedoeld voor COA medewerkers; personeel ketenpartners en bezoekers. Bij de inrichting van het buitenterrein moet rekening worden gehouden met aspecten als veiligheid en overzichtelijkheid. Daarom is o.a. de receptie altijd bij de entree en het aangrenzende parkeerterrein gesitueerd, desnoods in een apart gebouw. Dit moet goed zichtbaar zijn in de ontwerptekening.

Bij de inrichting van het terrein zijn materialen en kleuren toegepast die uitnodigend en vriendelijk zijn. De groenvoorziening is eenvoudig bij te houden, robuust maar biedt voldoende schaduw op warme dagen en beschermt gebouwoppervlakken tegen langdurige opwarming van zon.

¹ Zie hiervoor het PvE amv

Bovenstaand figuur geeft het vlekkenplan van een fictieve locatie (inclusief een amv-voorziening) weer.

3.5 Bereikbaarheid externe voorzieningen

Voor de bereikbaarheid van voorzieningen in de omgeving gelden de volgende *richtlijnen*:

Supermarkt: 15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;

Basisonderwijs: 15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;

Voortgezet onderwijs: 30 fietsminuten van de locatie, acceptabel is 60 fietsminuten;

Aansluiting OV-net: 5 loopminuten van de locatie, acceptabel is 15 loopminuten;

Met betrekking tot onderwijs geldt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de realisatie en instandhouding van de huisvesting. In veel gevallen zal dit betekenen dat de kinderen gebruik maken van de in de buurt aanwezige scholen. Een gemeente kan er echter voor kiezen, in overleg met unit Huisvesting, om onderwijsruimte te bieden op het azc. In dat geval wordt de school separaat van de andere gebouwen gesitueerd. Kosten voor onderwijs en huisvesting zijn voor de gemeente.

4. KLEURTOEPASSING

In dit separate hoofdstuk over kleurtoepassing willen we stilstaan bij de invloed van een doordacht en doelmatig kleurgebruik en de positieve invloed daarvan op; sfeer in ruimte; een gebouw; en ook op de gemoedstoestand van gebruikers.

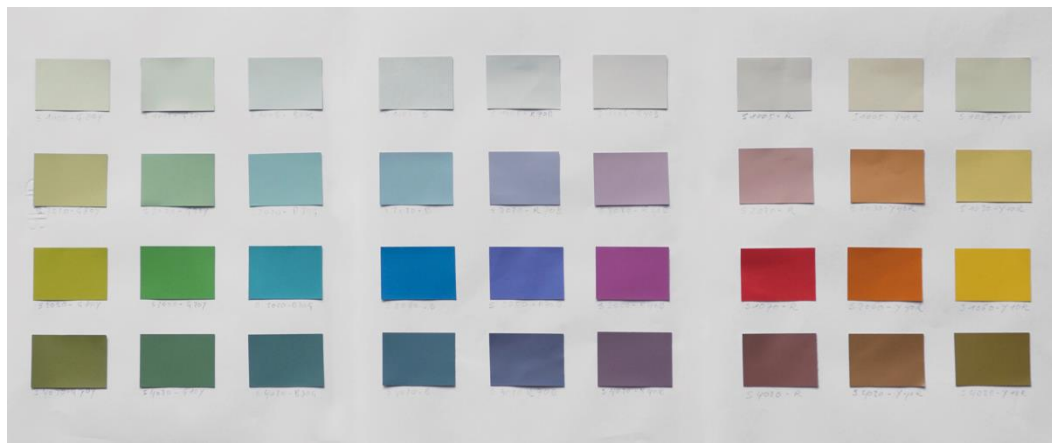
De psychologische effecten van kleur, het welzijn en het functioneren van de mens in relatie tot zijn leefomgeving kan verbeterd worden door toegepast kleurgebruik.

4.1 Kleur, beleving en welzijn voor deze doelgroep

Kleur is communicatie. Met kleur vertel je iets wat mensen gevoelsmatig kunnen begrijpen.

Het warm-koud contrast is een kleurgebruik wat in zuidelijke landen zeer veel wordt toegepast. Zowel in kleding, als in woningen. Het warm-koud contrast wordt opgeroepen door de warme kleuren uit het spectrum, rood, oranje en geel, tegenover de koele kleuren, groen, blauw en violet te plaatsen. Het is een contrast dat veel gevoelswaarden communiceert en voor een deel rechtstreeks inwerkt op ons centrale zenuwstelsel.

Zo zijn wij in staat door effectief gebruik van kleurpaletten die zowel warme als koele kleuren bevatten een veilige, overzichtelijke leefomgeving te scheppen waar mensen zich thuis voelen ongeacht hun afkomst en leeftijd.

Middels het AMIF project is een fotoboek van de praktijkvoorbeelden gemaakt. Dit bevat voorbeelden uit de praktijk en het wordt daarom geadviseerd dit te bekijken om de ervaring te beleven waarop hier wordt gedoeld.

4.2 Het terrein

De uitstraling van het gebouw vertelt iets over de visie van de organisatie.

Het terrein moet de personen reeds vanaf de eerste moment een welkom gevoel geven. Deze impressie moet aangenaam zijn voor zowel de medewerker, de bewoner en de bezoeker. De omheining wordt best aantrekkelijk gemaakt als een decoratieve beveiliging in harmonie met de omgeving, met een balans tussen natuur en stedelijkheid. Dit geeft een gevoel van veiligheid maar niet van opsluiting, wat zeker belangrijk is voor kinderen en jongeren.

Kleuren en materialen die gelinkt zijn aan de natuur en vooral aan de omgeving van de locatie zijn perfect om een terrein decoratief te omringen/beveiligen. Alle houttinten, groentinten, aardekleuren en minerale kleuren komen hier perfect tot uiting om de uitstraling van het domein aangenaam te maken. Zowel voor de mensen binnen de locatie als buiten.

4.3 De entree

De entree is het visitekaartje van de organisatie en de locatie.

Een ordelijke entree zonder te veel wanorde, dwingt respect af en een net gedrag. Gastvrijheid en duidelijke communicatie bij binnenkomst, laat de bezoeker zich meteen op zijn gemak voelen. Dit wordt bereikt door zowel verwarmende en sfeervolle contrasten, als uitnodigende en verrassende kleurcombinaties. Kleuren dienen hier vooral als communicatiemiddel.

4.4 De gangen

Geen saaie gangen, maar herkenbare routes creëren met een signalisatie en wayfinding door kleur en vorm. Lichte en heldere gangen geven een veilig gevoel en te lange gangen zorgen voor een triest, leeg en eindeloos gevoel. Onderbreek ze door mogelijk een lambrisering toe te passen in kleurverschil. Netheid en een aangename geur zijn ook bijzonder belangrijk.

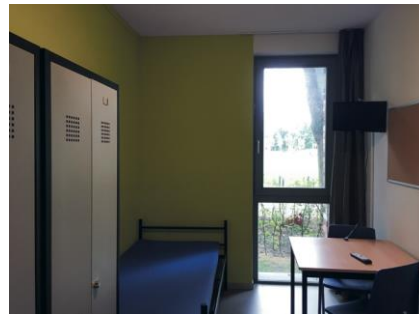
Vanuit de entree kan door kleur en vorm toe te passen de duidelijkheid worden vergroot door aangeven van routes. Het kleurgebruik staat dan in relatie met de routebeleving en het einddoel. Door met kleur en materialen te verrassen kunnen stress en onzekerheid geminimaliseerd worden. Een verrassend of frivool effect brengt de mens in een belevingswereld van vernieuwing en optimisme. Dit is zeker ook belangrijk voor kinderen.

4.5 De woonruimte

De woonruimtes zijn meestal compact wat het aantal m² betreft. Vooral een sfeer van geborgenheid en veiligheid creëren is hier van belang, met een harmonie tussen meubilair, materialen en kleuren. Het kleurgebruik moet de kamer vergroten en ook orde scheppen door de verschillende functies van de ruimte in te delen doormiddel van kleur of materialen.

Als men vanuit een gemeenschappelijke ruimte naar zijn eigen leefruimte gaat is het belangrijk dat men daar zijn eigen persoonlijkheid terugvindt, met een veilig gevoel, een positieve sfeer en een herkenbaar kleurgebruik.

Het is belangrijk dat we in deze meestal kleine woonruimtes, een diversiteit van belevingen creëren. Een rustig gedeelte voor een veilig en geborgen gevoel, een actiever gedeelte waar gezelligheid belangrijk is. Perfect om het warm koud contrast toe te passen.

4.6 De kinderruimte / speelruimte

Kleurtoepassing is een ideale manier om onderscheid te creëren tussen de verschillende leeftijdscategorieën met verschillende hoeken voor verschillende activiteiten. Communiceer via kleur de balans tussen actieve gedeeltes en rustige omgevingen. Het educatieve deel van de ruimte zo veel mogelijk inrichten als een school.

Een kind moet de kans krijgen om onbekommerd te spelen en zijn nieuwe wereld te ontdekken.

Een beleving van orde en overzicht helpt zowel extroverte als introverte kinderen om zich goed te voelen. De natuur geeft kinderen nieuwe energie en creativiteit. Het is dus belangrijk om kinderruimtes te connecteren met een buitenzicht en/of een speelplein.

Voor de jongere kinderen zijn de primaire en secundaire kleuren belangrijk omdat deze een duidelijk contrast en dus ook een begrijpbare boodschap geven. Voor de iets oudere kinderen van 12-18 zijn kleuren een zoektocht naar een eigen identiteit of een verschil in beleving.

4.7 De recreatieruimte

De bewoners moeten door de verscheidenheid aan belevingen aangetrokken worden om naar de gemeenschappelijke ruimtes te komen. De sfeer moet aantrekkelijk en uitnodigend zijn en functioneren als een echte ontmoetingsplaats, met een inspirerende uitstraling, plezier en ontspanning.

Geadviseerd wordt compartimentering in grote ruimten toe te passen, b.v. met verplaatsbare elementen en deze voor de aparte functies in te delen door kleurtoepassingen.. Deze werkwijze bevordert het respect tussen volwassenen en jongeren en hun verschillende interesses.

Kleur is hier het ideale middel om visueel aparte plekken of hoeken te creëren om zo de verschillende functies of doelgroepen te ondersteunen. Hier kunnen vaak de meest krachtige kleuren met elkaar gecombineerd worden.

Het verschil tussen bescheiden of rustige bezigheden en de meer uitbundige activiteiten kan duidelijk door kleur worden gecommuniceerd.

5. STEDENBOUW EN ARCHITECTUUR

Dit hoofdstuk bestaat uit richtlijnen en aanbevelingen voor stedenbouw en architectuur, op basis van ervaring van reeds ontwikkelde locaties en op basis van ambities voor de toekomst. Het zijn geen letterlijke voorschriften maar handvatten bij het maken van keuzes en een verbeelding van het ambitieniveau.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit. Maar vanzelfsprekend hebben deze grote invloed op elkaar en moet de ontwerpzet voor een locatie als één geheel gezien worden.

Een goede invulling van de drie pijlers van het COA die bij elke locatie de basis vormt voor een veilige, leefbare en beheersbare omgeving, wordt voor een groot deel bepaald door de stedenbouwkundige en architectonische opzet van een locatie. Een aangename sfeer, de weg kunnen vinden, een passende schaal, borging van privacy en ruimte voor ontspanning, beïnvloeden immers het welzijn van iedereen op de locatie.

Kinderen en jongeren verdienen hierbij bijzondere aandacht als kwetsbare groep bewoners. Hun belangen hebben altijd extra gewicht bij het maken van keuzes in de opzet van een locatie.

5.1 Stedenbouwkundige kwaliteit

5.1.1 Locatieopzet

Geen locatie is hetzelfde. Maar elke locatie heeft wel een context die steeds kaders en inspiratie bieden voor de opzet. Er is geen vaste stempel voor elk AZC, integendeel. Door te reageren op landschappelijke, stedenbouwkundige en andere architectonische karakteristieken zoals vormen, kleuren en materialen, worden locaties op een duurzame manier gebruikt. Ook al is de aanwezigheid tijdelijk, elk AZC wordt benaderd vanuit het perspectief om goed aan te sluiten op wat er al is.

Een goede inpassing in de context van de locatie heeft een positief effect op draagvlak en interactie met de directe omgeving. Dit is tevens de basis om maatschappelijke meerwaarde te kunnen creëren en bij te dragen aan meer contact tussen een AZC en de directe omgeving.

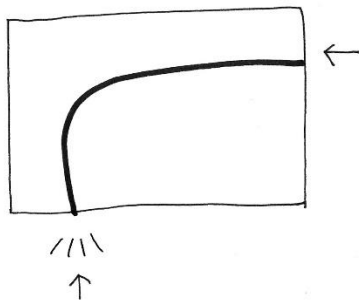
De stedenbouwkundige opzet is de grondlegger van een AZC waarbij een reactie op de context voorwaarde is. Er zijn een aantal categorieën van verschillende benaderingen voor een hoofdopzet van een AZC locatie:

- Aansluiten op een bestaande stedenbouwkundige structuur als ware een woonwijk. Bij een dergelijke opzet zijn er meerdere wegen en paden van en naar het AZC. Er is dan geen expliciet herkenbare entree, maar het AZC hecht zich aan de omgeving.

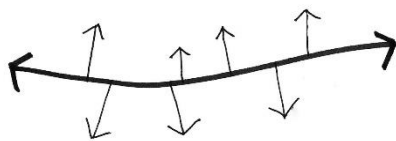
- Andere locaties liggen vrij geïsoleerd van de gebouwde omgeving en vragen om een meer eigen opzet met een duidelijk herkenbare entree. Bij zo'n locatie zijn vaak landschappelijke elementen een belangrijke drager van structuur.
- Veelal hebben locaties een geschiedenis van een ander type gebruik waarbij de plek getransformeerd wordt naar AZC, met regelmatig ook gebouwen die blijven staan en gebruikt gaan worden door het COA. De opgave is dan om wat goed is te behouden én te versterken. En wat minder goed functioneert aan te passen.

5.1.2 Hoofdstructuur

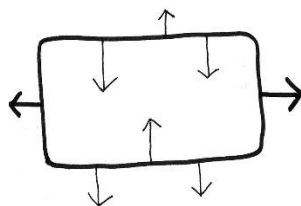
Elke locatie heeft twee toegangen in verband met de bereikbaarheid van nooddiensten. Daarvan wordt één van de twee meestal als hoofdentree gebruikt. In een nieuwe opzet wordt het verkeer van leveranciers en vuilnisophaaldiensten gescheiden van de hoofdingang. De tweede toegang wordt daar dan voor gebruikt. Bij voorkeur wordt ook autoverkeer van fiets en voet gescheiden, omdat bij de ingang ook regelmatig bussen en taxi's arriveren waarmee een drukke entree zo veilig mogelijk gehouden kan worden. Wanneer het verkeer goed georganiseerd wordt aan de randen van het AZC, kan de locatie zelf autovrij zijn waarmee meer ruimte ingericht kan worden voor spel en ontspanning.

Locatie met hoofdweg en twee toegangen

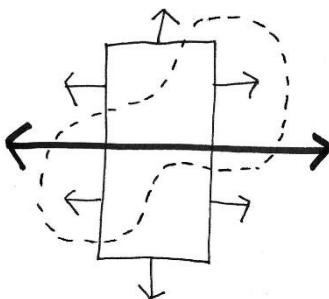

Hoofdweg lineair

Hoofdweg ring

In de wegen op het AZC is steeds een hiërarchische opzet van een hoofdweg, paden naar de voordeuren en wandelroutes. Vanaf de hoofdweg zijn de voordeuren zichtbaar. En de wandelpaden zijn routes die aangesloten zijn, er zijn geen doodlopende paden.

5.1.3 Ordening woningen en dienstengebouwen

Voor de positie van gebouwen wordt gezocht naar een structuur die zorgt voor samenhang tussen de woningen en de dienstengebouwen, met één duidelijk idee. De opzet geeft rust en is overzichtelijk, je kan er de weg vinden. Voorkomen moet echter worden dat een saaie verzameling van gebouwen wordt. De opzet heeft verwachte en onverwachte zichtlijnen, rooilijnen verspringen, woonblokken worden opgedeeld en er zijn overhoekse aanzichten. Hiermee wordt een menselijke schaal gemaakt op een plek met vaak een groot aantal mensen op een kleine ruimte. Het maken van plekken tussen de gebouwen is nadrukkelijke een ontwerpopgave, het geen toevallige restruimte.

Het COA wil graag gastvrij overkomen voor bezoekers, omwonenden en toevallige passanten. Een goede indruk wordt mede bepaald door de hoofdtoegang en het eerste aanzicht van het AZC. Niet alleen voor bezoekers maar juist ook voor passanten en omwonenden. Afhankelijk van de context van de locatie worden hier keuzes in gemaakt. Voorkomen moet worden dat het AZC een institutionele indruk maakt, met bijvoorbeeld parkeerplaatsen, magazijn en dienstengebouwen langs de randen van de locatie. Dat lijkt misschien wel efficient maar doet afbreuk aan het feit dat het AZC bovenal een plek is waar mensen wonen.

5.1.4 Positie gebouwen

Op de locatie worden woningen en dienstengebouwen in principe niet gescheiden neergezet maar juist gemengd, met daarbij uiteraard verschillende ideale liggingen vanuit de functie van het betreffende gebouw. Dat geeft variatie in het straatbeeld waardoor er herkenningspunten ontstaan op het AZC.

- De receptie (R) is bij de hoofdentree gesitueerd. Vanuit deze plek is zicht op de toegang gewenst én zicht op de voordeuren van de woningen. Deze ideale positie is niet volledig haalbaar. Omdat een locatie meerdere toegangen heeft of omdat de entree niet centraal ligt. In overleg met de specifieke locatie wordt hierin een voorkeur aangegeven. Op locaties waar camerabewaking is, wordt er meestal de voorkeur gegeven aan een receptie nabij de entree.
- Gebouw met kantoorfuncties (K) COA en ketenpartners ligt centraal op de locatie, in de buurt van de hoofdentree. Dichtbij bewoners gesitueerd zijn heeft voorkeur ten opzichte van een hoofdentree, wanneer hier er keuze gemaakt moet worden door de eigenschappen van een locatie.

- Wanneer de receptie en ontvangst gecombineerd is met kantoorfuncties, kan een centrale positie tegenstrijdig zijn aan een plek bij de hoofdentree. Zie hiervoor het eerste punt. Wanneer veiligheid en goed overzicht niet geborgd kan worden, is dat een reden om de receptie in een apart gebouw te maken.
- Een activiteitengebouw (A) ligt centraal op een AZC, dichtbij de woningen en dichtbij spel- en sportvoorzieningen op het terrein.
- Een magazijn (M) ligt aan de rand van het terrein bij voorkeur met een eigen inrit. Het koppelen van magazijn en kantoorfuncties kan wenselijk zijn vanuit oogpunt multifunctioneel gebruik ruimtes en toezicht, maar een veilige logistieke route die niet routes van bewoners kruist naar andere entrees en wachtruimtes, is dan een voorwaarde.

5.1.5 Wonen

Het AZC is een plek waar mensen zich veilig en geborgen moeten voelen. Belangrijk bij de opzet van de woningen is een goede balans tussen privacy enerzijds en collectieve woonkwaliteit anderzijds. Door het maken van kleinere buurtjes binnen het grotere geheel wordt de leefbaarheid op het AZC vergroot.

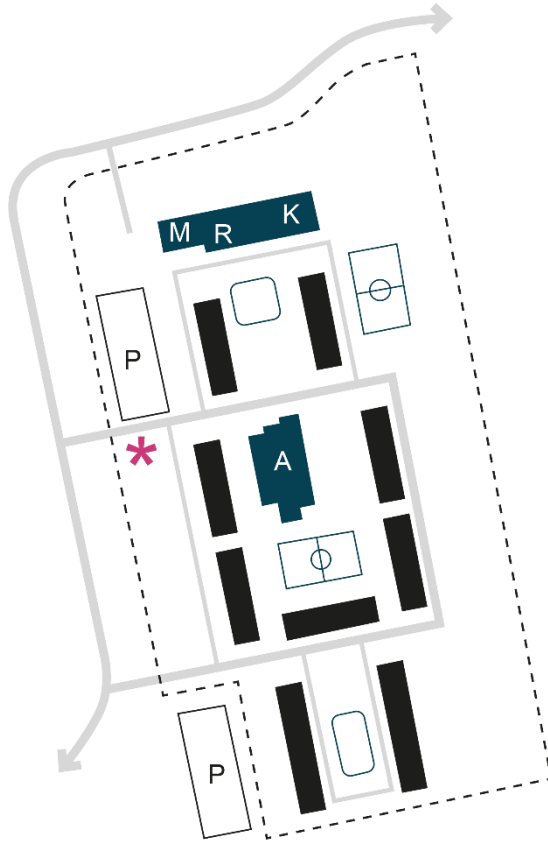
Bij de stedenbouwkundige opzet van de woningen is een weloverwogen keuze van de positie van voordeuren, de collectieve buitenruimte en fietsenrekken van belang. De positie van de woonkamer in de woonkamer en slaapkamers op de begane grond (die onvermijdelijk zijn), zijn hierbij mede bepalend:

- Fietsen in de buurt van voordeuren positioneren.
- Slaapkamers bij voorkeur niet grenzen aan collectieve buitenruimtes met speeltuinen en sportvelden, eerder woonkamers.

De woonblokken hebben een representatieve uitstraling naar de omgeving en zijn tegelijkertijd introvert wat betreft optimaal gebruik van de (autovrije) buitenruimte. Bij de woningen op een AZC is geen verkaveling van privé buitenruimte. Maar er moet wel aandacht zijn voor privacy bij vooral slaapkamers op de begane grond door in het ontwerp afstand te creëren middels architectonische of landschappelijke overgangszones (verhoging, groenstrook e.d.).

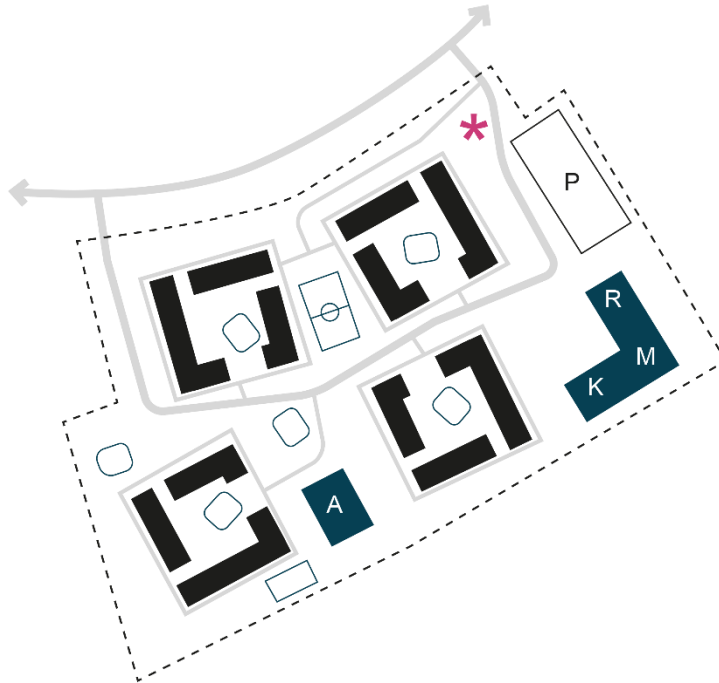
5.1.6 Voorbeelden stedenbouwkundige opzet

Herontwikkeling azc Burgum

- Het AZC sluit aan op een bestaande woonwijk en sportpark en heeft meerdere toegangen. De bestaande infrastructuur is zoveel mogelijk behouden. Aan de straatzijde heeft het een open uitstraling, zonder hekken.
- Passend in het aanwezige landschap door de duidelijke richting van de woonblokken. Deze lijnen volgen het landschap van bomen, sloten en verkaveling.
- De gebouwen zijn verdeeld in drie hofjes met elk een eigen sfeer. De voordeuren liggen aan de buitenzijde (representatief), de collectieve ruimte aan de binnenzijde van de hofjes.
- Door de verspringing in de stroken ontstaan er overhoekse straatbeelden met zichtlijnen tussen de hofjes.
- De kopwoningen die nadrukkelijk aanwezig zijn wanneer je het AZC passeert hebben een kap die gedraaid is, als markering van de hoeken.
- Het activiteitengebouw ligt in het hart van het AZC.

Herontwikkeling azc Delfzijl

- Het AZC ligt aan één doorgaande weg vanaf waar het bereikbaar is. Het gebied is omringd door open gebieden met veel water. De opzet met vier hofjes verkleint de grote schaal en biedt beschutting. Elk hofje wordt door circa 150 mensen bewoond.
- Ingegeven door de context van de locatie zijn de hofjes ten opzichte van elkaar gedraaid. Dit versterkt de opzet van de kwadranten, het geeft speelse doorzichten naar de omgeving en doorbreekt de uniforme uitstraling van de woningen.
- Het eerste aanzicht vanaf de straat zijn woningen met voordeuren, geen dienstgebouwen. De voordeuren liggen aan de buitenzijde (representatief), de collectieve ruimte aan de binnenzijde van de hofjes.
- Vanaf de hoofdentree het terrein opkomend, is de receptie gelijk zichtbaar.

5.2 Architectonische kwaliteit

5.2.1 utiliteitsbouw

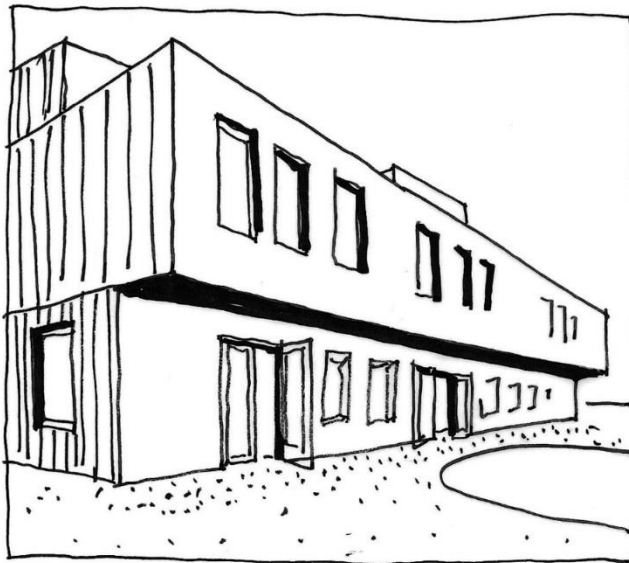
I gaat nader in op de architectonische ambities voor de dienstengebouwen met ontvangst, kantoor, activiteitenruimtes en magazijn. Het is een aanvulling op de genoemde aspecten die in de andere documenten staan omschreven.

Er is op het AZC een zichtbaar verschil tussen de woningen en deze dienstengebouwen. Herkenbaarheid van de functies op het AZC is belangrijk. In het algemeen kan de gewenste uitstraling per type functie als volgt worden omschreven:

- De ontvangst met receptie is duidelijk herkenbaar, oogt gastvrij en is representatief.
- Het kantoor heeft een formeler karakter. Het is het domein van medewerkers waar bewoners op bezoek komen. Verschillende ketenpartners zijn vindbaar maar zijn ook onderdeel van het geheel en stralen geen eigen identiteit uit. Zo blijven de ruimtes flexibel inzetbaar in de toekomst.
- Het gebouw met activiteitenruimtes heeft een meer informeel karakter. Het is het domein van bewoners en vrijwilligers die het gebouw en de ruimtes zich eigen mogen maken. De interactie met buitenruimtes bepaalt mede de sfeer.
- Het magazijn is niet alleen een opslag maar ook werkruimte voor huismeesters. Bewoners zijn actief in de fietsenwerkplaats en komen langs bij de uitgifte. Op een aantal locaties zijn hier ook inzamelpunten voor recyclebaar afval. Kortom, naast een praktische opzet mag het magazijn gezien worden en zich presenteren als een plek voor actieve bewoners.

In de volgende paragrafen worden algemene aandachtspunten genoemd voor de architectonische vormgeving van de gebouwen.

5.2.2 Volume en plastic

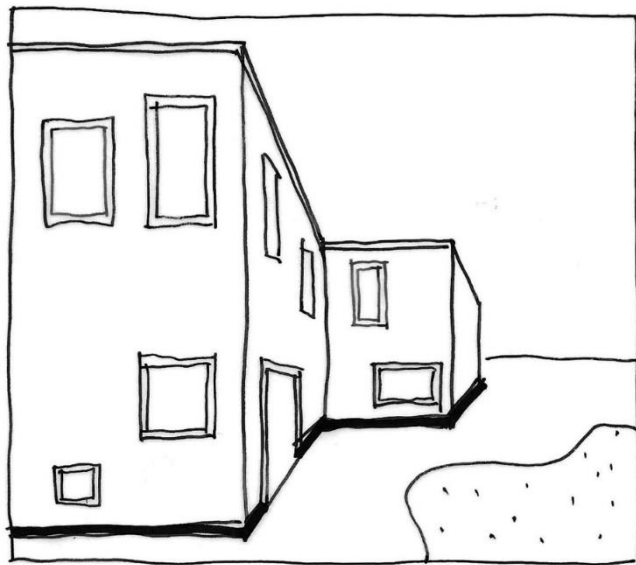
- Ontwerp geleiding in lange gevels door bijvoorbeeld een overstek. Maak dat overstek dan aan de zonbelaste zijdes, dat biedt schaduw. Combineer een overstek met programma waar functioneel gezien buitenruimtes aan gekoppeld zijn.

- Technische installaties op het dak zijn niet zichtbaar maar als één geheel meegenomen in de materialisering en uitstraling van het gebouw.

Referentiebeelden

5.2.3 Geleding en plekken

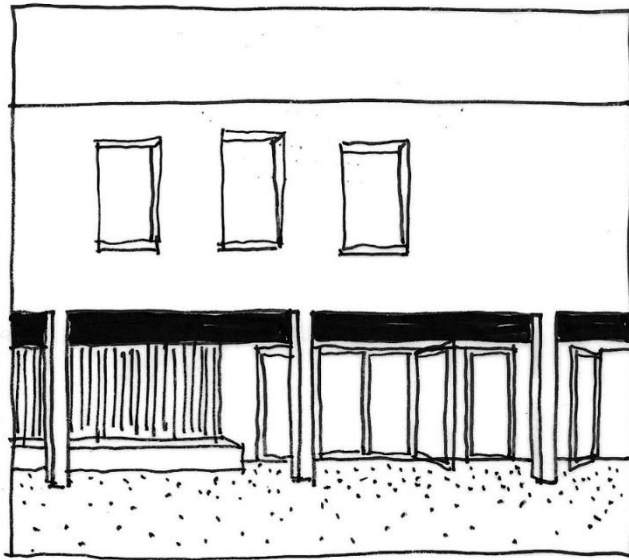

Ontwerp geleding door het verschuiven van bouwdelen ten opzichte van elkaar. En zet dit in om verschillende domeinen te duiden. Hierdoor ontstaan kleinere plekken in het grotere geheel en kan er ingespeeld worden op een eigen schaal en sfeer per doelgroep. Stem gevelopeningen af op het type gebruik.

Referentiebeelden

5.2.4 Welkom

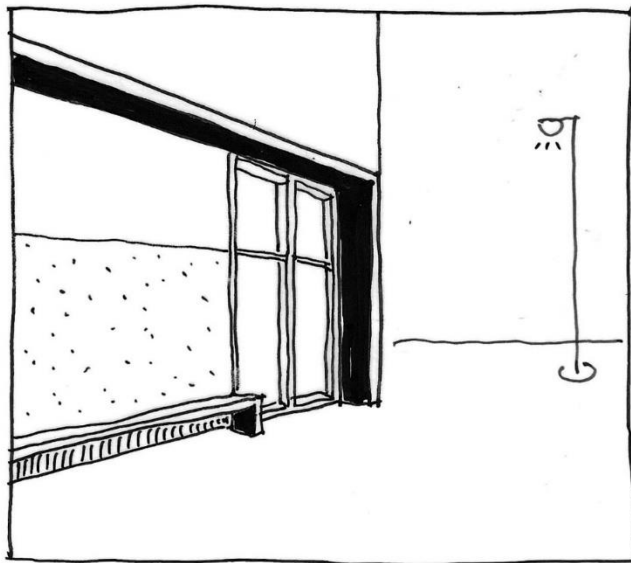

- Maak van entrees een aangename plek, een plek waar het duidelijk is waar je moet zijn, waar je droog kan staan en waar schaduw is.
- Dit zijn plekken waar mensen afspreken en wachten, voorzie daarom bij entrees ook in zitplekken.

Referentiebeelden

5.2.5 Zitten

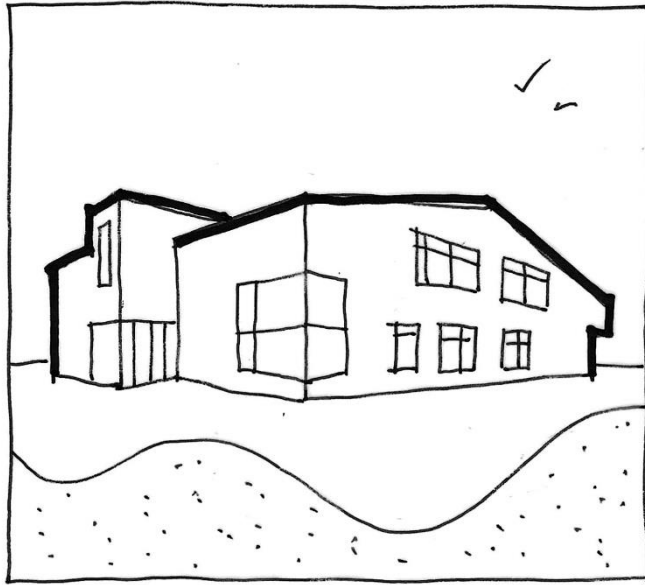

- Integreer zitplekken in de plint van de gebouwen.
- Maak de zitplekken ter plaatse van dichte geveldelen.
- Maak de zitplekken in combinatie met goede verlichting.

Referentiebeelden

5.2.6 Vorm

Zet vorm in voor herkenning van de verschillende gebouwen. Rechthoekige vormen liggen wellicht voor de hand bij flexibel en modulair bouwen, maar speelse vormen en lijnen geven een eigen karakter aan de verschillende gebouwen en bieden een vriendelijke uitstraling.

Referentiebeelden

6. TECHNISCHE GEGEVENS TERREIN

Dit hoofdstuk beschrijft de algemene prestaties waaraan de terreinvoorzieningen en terreininfrastructuur van een nieuw te bouwen asielzoekerscentrum aan moet voldoen, waarbij de prestaties zijn gericht op het realiseren van een prettige leef- en werkomgeving.

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Algemeen	<i>ET001.</i>	Producten, ontwerp en uitvoering in de GWW-sector worden uitgevoerd volgens de Standaard RAW Bepalingen 2010 en bijbehorende wijzigingen.
Schaduw	<i>ET002.</i>	Het ontwerp van het terrein voorziet in voldoende schaduwgebieden in hoogzomer.

6.1 Waterhuishouding

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Waterhuis-houdkundigplan	<i>ET003.</i>	Voor het ontwerp van het terrein wordt een waterhuishoudkundig plan opgesteld.
Situatie wijziging	<i>ET004.</i>	In de situaties dat het verhard oppervlak toeneemt ten opzichte van de oude situatie wordt er extra water gerealiseerd ter berging van neerslag uit het gebied. Hiervoor wordt een waterhuishoudkundig plan opgesteld. Het waterhuishoudkundig plan wordt met het bevoegd gezag afgestemd.

6.1.1 Open water

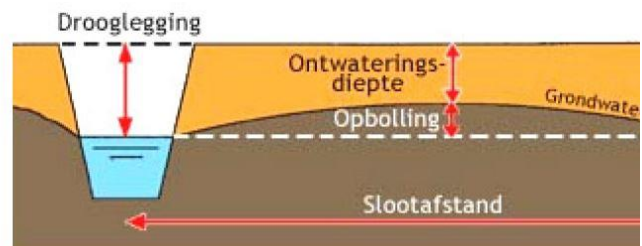
Onderwerp	Eisnr.	Eis
Uitgangspunt	<i>ET005.</i>	Op het terrein mag geen open water toegepast worden. Indien er op het terrein sprake is van reeds aanwezig open water, dan wordt onderzocht of dit gedempt kan en mag worden. Indien dit niet mogelijk is, moet het afgeschermd worden. De voorgestelde omgang met het open wordt ter beoordeling voorgelegd aan het COA.
Eisen open water	<i>ET006.</i>	Indien watergangen vanwege berging of afvoer noodzakelijk zijn, dan dient ten eerste de mogelijkheid onderzocht te worden om dit aan de randen of buiten de locatie kan. Indien toepassing op het centrum onvermijdelijk is, gelden hiervoor de volgende eisen: • Ter plaatse van overgangen naar particuliere percelen en openbaar gebied dienen

		beschoeiingen te worden aangebracht, uit te voeren volgens het inrichtingsplan; • De oevers van watergangen moeten worden voorzien van niet-overklimbare hekwerken met een hoogte van 1,20 m. Het hek moet voldoen aan het bouwbesluit (onder andere hoogte, doorval- en opstapmogelijkheden); • Voor beheer en onderhoud van watergangen moet de afstand van het hekwerk tot de oever tenminste 1,50 m bedragen.												
Ontwaterings-normen	ET007.	Bij de inrichting van een COA-locatie als bebouwd gebied gelden de normen ten aanzien van de ontwatering voor ‘stedelijk gebied’ in Nederland. Deze ontwateringsnorm is vastgelegd in de Leidraad Riolering (C1000).												
Richtlijnen grondwater-stand	ET00	Afhankelijk van de functie en inrichting van het gebied zijn de volgende richtlijnen beschikbaar over de toelaatbare grondwaterstanden: <table><tr><th>Functie</th><th>Toelaatbare grondwaterstand</th></tr><tr><td>Woningen met kruipruimte*</td><td>0.70 m – kruin weg</td></tr><tr><td>Openbare groenvoorziening</td><td>0.50 m – maaiveld</td></tr><tr><td>Gras- en sportvelden</td><td>0.50 m – maaiveld</td></tr><tr><td>Primaire wegen</td><td>1.00 m – kruin weg</td></tr><tr><td>Secundaire wegen + woonstraten</td><td>0.70 m – kruin weg</td></tr></table>	Functie	Toelaatbare grondwaterstand	Woningen met kruipruimte*	0.70 m – kruin weg	Openbare groenvoorziening	0.50 m – maaiveld	Gras- en sportvelden	0.50 m – maaiveld	Primaire wegen	1.00 m – kruin weg	Secundaire wegen + woonstraten	0.70 m – kruin weg
Functie	Toelaatbare grondwaterstand													
Woningen met kruipruimte*	0.70 m – kruin weg													
Openbare groenvoorziening	0.50 m – maaiveld													
Gras- en sportvelden	0.50 m – maaiveld													
Primaire wegen	1.00 m – kruin weg													
Secundaire wegen + woonstraten	0.70 m – kruin weg													
		<i>* Uitgangspunt: vloerpeil van woningen +0.2 tot +0.35 m maaiveld.</i>												
Gras- en sportvelden	ET00	Voor gras- en sportvelden geldt dat deze na neerslag binnen 30 minuten weer bespeelbaar moeten zijn.												
Nieuwe functies	ET01	Wanneer de bestaande ontwatering onvoldoende is voor de nieuwe functie(s) zijn maatregelen noodzakelijk. Verlaging van grondwater gaat tegen het beleid van alle overheden in.												

6.1.2 Drainage

Onderwerp	Eisnr.	Eis
-----------	--------	-----

Geen afvoer grondwater	ET011.	Afhankelijk van de bodemeigenschappen is grondverbetering/ drainage vereist. Drainage mag hierbij geen grondwater afvoeren. De benodigde ontwatering wordt bij voorkeur bereikt door ophoging van het terrein waar nodig.
Groengebieden	ET012.	Indien noodzakelijk worden ingesloten groengebieden gedraineerd, waarbij de aanlegdiepte van de drains wordt afgestemd op het grondwaterpeil. Bij speelgazons en speellocaties waar een ondergrond van kunstgras wordt toegepast, wordt hetzelfde drainage materiaal toegepast met een aangepaste (kleinere) h.o.h. afstand.
Drains	ET013.	Drains voorzien van zandvangputten, drainage-controleput met doorspuitmogelijkheid en pvc-deksel. Deksel afdekken met thermisch verzinkt stalen plaat.
Putten	ET014.	Bovenkant put minimaal 20 cm onder maaiveld.
Goedkeuring bevoegd gezag	ET015.	Bij toepassing van drainagemiddelen is goedkeuring van het bevoegd gezag nodig, met een melding of vergunningsaanvraag als vervolg.
Drooglegging	ET016.	De drooglegging is de afstand tussen het maaiveldniveau en het peil van het oppervlaktewater (zie onderstaande figuur). Bij aan te leggen oppervlaktewater voor bijvoorbeeld aanleg van waterberging is een drooglegging van 1,0 m aan te bevelen.

6.2 Riolering

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Rioleringsplan	ET017.	Voor de afvoer van vuil en schoon water wordt een rioleringsplan opgesteld waarbij het rioleringssysteem voldoet aan de Leidraad Riolering Stichting Rioned. In het rioleringsplan wordt aangegeven hoe duurzaamheid in het ontwerp is geïntegreerd. Het rioleringsplan wordt met het bevoegd gezag (de riool- en waterbeheerder) afgestemd.
Vetvangput	ET018.	Bij woongebouwen met geconcentreerde keukens wordt een vetvangput toegepast, welke goed bereikbaar is voor een zuigwagen.
Ontwerpeisen	ET019.	Voor de riolering gelden de volgende ontwerpeisen: • Zo min mogelijk grondwater verlagende maatregelen (drainage), maar ontwatering bereiken door middel van ophoging; • Vuilwaterafvoer (VWA) afvalwater wordt aangesloten op het bestaande rioolstelsel en naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) afgevoerd; • Indien uit het waterhuishoudkundig plan blijkt dat hemelwater moet worden geïnfiltreerd, wordt de volgende prioritering gehanteerd: ○ Zo veel mogelijk directe infiltratie in de bodem of indien dit niet mogelijk is via (open)transportleidingen transporteren richting bovengrondse infiltratievoorzieningen ○ Indien geen infiltratie mogelijk is, door slechte bodemdoorlatendheid en/of slechte ontwatering, zoveel mogelijk hemelwater vasthouden (retentie) binnen het plangebied ○ Eventueel hemelwater vasthouden (retentie) buiten het plangebied. • Toetsing op afkoppeling van verharde oppervlaktes geschiedt op basis van de “Leidraad Riolering aan- en afkoppelen verhard oppervlak”; • Uit oogpunt van onderhoud zijn alle vrijverval verzamelleidingen groter dan ø250 mm.; • Een collecteurriool altijd op 2 uiteinden aansluiten met een hoogste punt in het midden (bij verstopping heb je dan een overdrukafvoer naar de andere aansluiting); • Om de 30 m wordt een controleput aangebracht van waaruit het mogelijk is om de riolering door te spuiten. De controleput is te allen tijde voor onderhoudswerkzaamheden; • Riolering is doorspuitbaar en doorveerbaar en de afstand tussen de ontstoppingsstukken bedraagt maximaal 30 m.;

- Plaatsing van ontstopingsstukken bij spruiten en standleidingen.

6.2.1 Materialen en afmetingen

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Buismateriaal	ET020.	Eisen aan buismaterialen voor hoofdriolen en subriolen: • Als materiaal wordt voor alle buizen pvc toegepast; • De materialen worden verwerkt volgens de voorschriften zoals genoemd in de Nederlandse Praktijkrichtlijn voor de aanleg van buitenriolering (NPR 3218).
Strenglengten	ET021.	De maximale lengte is afhankelijk van de lengte die met de hedendaagse middelen voor reiniging en inspectie behaald kan worden. Doorgaans wordt een maximumlengte van 60 tot 90 meter toegepast. Voor zowel het regen- als het vuilwaterriool geldt als richtlijn een strenglengte van 30 m (zie boven).
Uitvoering	ET022.	Rioleringswerken worden uitgevoerd in open ontgraving met uitzondering van kruisingen met gefundeerde wegen. Ter plaatse van duikers zal de riolering door middel van een zinker de duiker kruisen; Riolen moeten doorspuitbaar en doorveerbaar zijn.
Kolken	ET023.	Kolken moeten aan de volgende eisen voldoen: • De trottoir- en straatkolken hebben een maximale onderlinge afstand van 18m met een maximum af te voeren verhard oppervlak van 100 m². Bij molgoten in smalle straten is de afstand maximaal 12 m; • Trottoirkolken, klasse Y; • Straatkolken, klasse Y, met scharnierend rooster; • Combinatiekolken, klasse Y; • Kleur van afvoerleidingen: grijs.
Huis- en perceel-aansluitingen	ET024.	De gebouwaansluitingen voldoen aan de volgende eisen: • Gebouwaansluitingen worden voorzien van een zogenaamd polderstuk of expansiestuk; • De perceelsaansluitingen worden in principe direct op de inspectieputten aangesloten; • Riool binnen de woning aan de vloer of fundering bevestigen, overgang van de woning naar terrein met een flexibele aansluiting; • Kleur van de afvoerleidingen: bruin.
Gemaal en persleiding	ET025.	Op locaties waar sprake is van een persgemaal wordt een extra voorziening getroffen voor het grof zeven en laten bezinken van materialen die door ondeskundig gebruik in de riolering terecht

komt. Ook is er een storingssignalering, waarbij de storing wordt doorgemeld naar de receptie.

6.3 Kabels en leidingen nutsbedrijven

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Brand-hydranten	ET026.	Indien door lokale overheden brandhydranten zijn vereist binnen het plangebied, worden deze brandhydranten aangesloten op de drinkwatervoorziening. De locaties en de aantallen en capaciteit van de brandhydranten gaan in overleg met de brandweer.
Infrastructuur/ICT/data/telefonie	ET027.	De volgende nutsleidingen kunnen in overleg met de beheerder/ eigenaar van de leidingen worden aangelegd: • Rioleringswerken; • Bluswatervoorziening; • CAI; • Electra; • Transportleidingen warmte/ koude installatie; • Water.

6.4 Wegen en verhardingen

6.4.1 Functionaliteiten

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Algemeen	ET028.	Uitgangspunt is een autoluw centrum waarbij alle auto's op het parkeerterrein staan. Uitzonderingen hierop zijn voertuigen voor logistieke doeleinden en hulpdiensten. De verharding voor voertuigen is hierop afgestemd. Hierbinnen kent het COA de volgende functionaliteiten.
Toegangsweg	ET029.	De toegangsweg naar het centrum, vanaf de openbare weg tot aan de slagboom bij de receptie, bestaat uit aparte rijbanen voor gemotoriseerd verkeer (twee richtingen), een fietsstrook en voetpad. De toegangsweg sluit qua beeld goed aan op de verharding op het centrum. Het profiel is minstens 4,5 meter breed, men moet elkaar kunnen passeren en voldoende ruimte bieden voor hulpdiensten. Let hierbij op de eisen vanuit de brandweer. Dit is ook de enige plek op het centrum waar er naast de reguliere weg een apart voet/ fietspad komt, gescheiden door een groenstrook voorzien van laag hek.
Secundaire wegen	ET030.	Het centrum is autoluw. Voorbij de slagboom komt normaliter alleen gemotoriseerd verkeer in de vorm van hulpdiensten, goederenlogistiek (vrachtwagens voor toelevering en verhuizingen) en afvalinzameling. Maximaal toegestane snelheid op het centrum is 15 km/u. Het profiel mag hier smaller zijn, maar minimaal 3,25 meter breed.

		Het is niet toegestaan dat auto's, behalve bij calamiteiten, de weg moeten verlaten. Er zijn onder andere regelmatig (bredere) plekken waar men elkaar kan passeren en er zijn opstelplaatsen voor zowel de logistieke doeleinden als voor de hulpdiensten waaronder de brandweer. Eenrichtingsverkeer is toegestaan, mits er een logische en niet onnodig lange route ontstaat. Er is minimaal een doorgaande hoofdroute. Bestrating wordt uitgevoerd in gebakken klinkers of betonstraatklinkers. Er zijn geen verhogingen door middel van niveauverschillen (verkeersdrempels). Weg en groen sluiten direct op elkaar aan. De weg wordt ook gebruikt als wandelpad.
Wandelpaden	<i>ET031.</i>	Naast de weg als wandelpad, zijn er ook 'reguliere' wandelpaden in twee uitvoeringen. Hiervoor geldt het volgende: • Realiteit is dat bewoners kiezen voor de kortste route van A naar B, er dient dus een logische structuur te komen van wandelpaden naar voorzieningen, zoals gebouwen, maar ook de sportvelden, et cetera; • Deze primaire paden rondom de buurten dienen minimaal 1 m breed te zijn; • Nabij de voorzieningengebouwen (op plaatsen waar meerdere wegen en personen samenkomen) zijn de wandelpaden (secundair) minimaal 1,7 m breed; • De materialen en uitvoering sluiten aan bij het karakter van de openbare ruimte; • Pleinen rondom de dienstengebouwen worden in hetzelfde materiaal als de bestrating van de infrastructuur uitgevoerd; • Wandelpaden zijn van verhard materiaal, het toepassen van schelpen en/of andersoortige halfverharding is niet toegestaan.
Parkeren	<i>ET032. ;</i>	De volgende eisen worden gesteld aan de parkeervoorziening: • Nabij de hoofdentree van de locatie worden voldoende parkeerplaatsen aangelegd waarvan er minimaal 2 bestemd zijn voor mindervaliden; • De plaatsen voor mindervaliden zijn direct nabij de ingang gelegen; • Bij het ontwerpen van het parkeerterrein er een duidelijk onderscheid tussen de weg en de parkeervakken; • Verder zijn de parkeervakken zelf duidelijk te onderscheiden, ook aan de zijkant, zodat het goed zichtbaar is of je goed/recht in het parkeervak staat en alle parkeerplaatsen optimaal benut kunnen worden; • De maten van het parkeervak zijn gebaseerd op uitgangspunten voor kortstondig (bezoekers) parkeren. De weg tussen de parkeervakken is wat betreft materialisering en verband aan de andere wegen;

		• De parkeerplaatsen onderscheiden zich door een andere steenkleur, maat en of verband naar keuze, de parkeervakken worden bij voorkeur in hetzelfde materiaal uitgevoerd als de wegen dus met een (gebakken- of een beton-) steen; • Op de parkeerplaats is 3% van de plaatsen (met een minimum van 2) voorzien van een oplaadpunt voor elektrische voertuigen/ auto's; • Bomen op de parkeerplaats zijn van een soort die geen vruchten dragen en/of hars produceren.
Fietsenstalling	<i>ET033.</i>	Nabij de hoofdentree van de locatie wordt een overdekt afsluitbare fietsenstalling gerealiseerd voor de medewerkers van het COA en haar ketenpartners. In de zijn minimaal 2 oplaadpunten aanwezig voor elektrische fietsen.
Fietsenstalling bewoners	<i>ET034.</i>	Per woning wordt er een fietsenrek voor 4 fietsen geplaatst nabij de entree van de woning, op de verharding behorend bij de woning. De verharding is voldoende groot met betrekking tot de benodigde plaatsings- en manoeuvreerruimte. Op het wordt een centrale voorziening getroffen voor het stallen en laden van elektrische fietsen van bewoners. Hierbij wordt als uitgangspunt genomen dat er een aansluiting is voor 2% van de bewoners. De locatie van deze voorziening wordt in afstemming met het COA bepaald en bevindt zich bij voorkeur op het terrein op minimaal 5 m afstand van de bebouwing. Indien er een fietsenwerkplaats is, kan deze voorziening hieraan gekoppeld worden.
Afval verwerking	<i>ET035.</i>	Ten behoeve van de afvalverwerking moet onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn binnen het plaatselijk beleid. Indien rolcontainers worden toegepast, gelden de volgende uitgangspunten: • Per 64 bewoners is er een rolcontainer nabij de woningen aanwezig; • Deze is opgesteld op een stuk verharding direct aangrenzend aan de rijbaan. De verharding is aan drie zijden voorzien worden van een opstaande rand.
Perscontainers	<i>ET036.</i>	Bij de opstelplaats van de perscontainer (indien benodigd) is er een kraan en een afvoer voor vuilwater aanwezig,

		zodat rolcontainers ter plaatse kunnen worden schoongespoten. Bij elke opstelplaats van een perscontainer wordt een aansluiting voor krachtstroom voorzien. Perscontainers worden geplaatst op betonplaten. De locatie van de perscontainer is goed voor logistieke diensten en nabij een toegang te liggen.
Sportvoorzieningen	<i>ET037.</i>	Op het centrum worden meerdere sportvoorzieningen aangebracht waarbij aandacht wordt besteed aan de verschillende doelgroepen. Voor de kinderen tot 6 jaar zullen voorzieningen als een wipkip, duikelrek of speelhuis met glijbaan geplaatst worden. Deze voorzieningen vinden vooral binnen de ‘buurten’ plaats. Voor de oudere kinderen, adolescenten en volwassen vindt met name recreatie plaats op het gebied van sport. Zoals een voetbalkooi gecombineerd met (geïntegreerde) basketbalbaskets, panna(voetbal) kooi, volleybalveld, sportveld en buiten fitnessapparatuur. Deze voorzieningen worden centraal geplaatst.
Speelvoorziening	<i>ET038.</i>	Het terrein rondom een speelvoorziening is voorzien van een bijpassende en val-dempende vaste ondergrond.
Kunstgrasveld	<i>ET039.</i>	Op het terrein is minimaal één veld met kunstgras met minimale afmeting van 50x33 meter aanwezig ten behoeve van sport en spel.
Berging golfkar	<i>ET040.</i>	De locatie is voorzien van een geventileerde, losse buitenberging om golfkarren op te slaan/te parkeren. De berging is afgesloten en, voorzien van licht en met voldoende laadpunten (230v) voor het aanwezige aantal golfkarren plus minimaal één extra dubbele wcd.

6.4.2 Verhardingsconstructies

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Onderzoek	<i>ET041.</i>	Door middel van Geotechnisch wordt in de ontwerpfase de draagkracht van het terrein onderzocht. Uit het onderzoek volgen aanbevelingen voor verbetering van de draagkracht die worden uitgevoerd.
Eisen zandbed	<i>ET042.</i>	Voor wat betreft de toe te passen laagdikte van het zandbed onder de verharding gelden de volgende (minimale) uitgangspunten: • Rijweg hoofdontsluitingsweg, zandbed min. 0,60 m dik en 0,30 m granulaat. Zonodig deze wegen voorzien van tweezijdige drainage;

- Secundaire wegen, inritten, parkeervakken/terreinen; zandbed min. 0,50 m dik;
- Trottoirs, zandbed minimaal 0,20 m dik;
- Het toe te passen zandcunet onder de weg heeft vanaf de voorkant (straatzijde) van de trottoir of opsluitbanden 0,5 m extra breedte aan beide weggangen. Het toe te passen zandcunet onder het trottoir heeft vanaf de voorkant van de opsluitbanden 0,2 m extra breedte richting berm;
- Alle verharding wordt op afschot aangelegd conform de ASVV 2012 van CROW “Aanbevelingen van verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom”;
- COA heeft voorkeur voor tonrond en omgekeerd tonrond waardoor er bij gladheid altijd een vlak deel is waar veilig gelopen kan worden.

6.4.3 Verharding

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Algemeen	ET043.	Verharding moet passend zijn bij het doel en de gebruiksintensiteit van het pad.
Ontwerp eisen	ET044.	Het ontwerp voor verhardingen voor autoverkeer, fietsers en voetgangers voldoet aan de CROW-publicatie 303 “Duurzaam Veilig en Shared Space” een vergelijking. Waar het hierbij omgaat is de Shared Space die we toe willen passen. Op het binnenterrein een openbare ruimte creëren waarbij verkeer, verblijf en alle andere ruimtelijke functies in balans zijn.
Shared Space	ET045.	Specifiek voor Shared Space is een belangrijk artikel uit de WVV 1994 artikel 5. Daarnaast is er het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV) 1990 als uitvoeringsbesluit bij de WVV van toepassing. Hierbij wordt uitgegaan van een zodanige inrichting van de openbare ruimte dat de belangen en de eigen verantwoordelijkheid van alle gebruikers van de ruimte voorop staan: geen bebording, geen hoogteverschillen, alle weggebruikers delen dezelfde ruimte, geen verkeersruimte maar een verblijfsruimte.
Toegankelijkheid Mindervaliden	ET046.	Het gebied is toegankelijk voor rolstoelgebruikers en visueel gehandicapten. Hiertoe worden op diverse plaatsen op/afritjes voor gehandicapten aangelegd (in rechtstand met inritblokken, in bochten bestraat met klinkers). Speciale aandacht gaat uit naar de routing van en naar de MIVA-woningen waarbij onder andere

		rekening gehouden wordt met de materialisatie, breedte van de vluchtweg en de toegankelijkheid van op het terrein geplaatste gebouwen met openbare functies zoals wasruimten, receptie en overige dienstengebouwen.
Halfverharding	ET047.	Geen schelpen, grind en/ of andersoortig halverharding toepassen voor wandelpaden.
Verharding rijwegen	ET048.	Voor de verhardingen van rijwegen moet worden uitgegaan van betonstraatstenen of straatbakstenen.
Verharding woonpaden	ET049.	Voor de verharding van woonpaden wordt, afhankelijk van uitstraling en toekomstige functie, uitgegaan van betontegels (300 mm x 300 mm). Indien woonpaden incidenteel door autoverkeer worden gebruikt, dan wel als route voor hulpdiensten fungeren, worden betontegels met een dikte van 6 cm toegepast.
Trottoir en opsluitbanden	ET050.	Verhardingen van rijwegen, woonpaden, fiets- en voetpaden worden opgesloten door trottoir en opsluitbanden.
Bereikbaarheid gebouwen	ET051.	Bij de terreininrichting (waaronder groenvoorziening valt) rekening houden met eventuele onderhoudswerkzaamheden van de gebouwen. Terrein rondom het gebouw dient bereikbaar en berijdbaar voor hoogwerkers te zijn. Rondom de gebouwen een verharde strook van minimaal 300 mm breed aanleggen.

6.4.4 Peilen en restzetting

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Uitgangspunten	ET052.	Voor de riolering, wegen en woningpeilen gelden de volgende uitgangspunten: • Een restzetting van maximaal 30 cm in 30 jaar; • Onderkant cunet wegen minimaal 10 cm boven waterpeil in de eindsituatie; • Onderkant cunet wegen minimaal 20 cm boven waterpeil bij grote afstanden tot open water (meer dan 200m); • In bestaande gebieden ouder dan 30 jaar onderkant cunet wegen 15 cm boven waterpeil (min restzetting); • In bestaande gebieden ouder dan 30 jaar onderkant cunet wegen 25 cm boven waterpeil

(min restzetting en grote afstanden tot open water);

- Kruin van de weg in verband met afschot 10 cm boven constructie hoogte;
 - Vloerpeilen gemiddeld 20 cm boven straatpeil;
 - Idem bij direct grenzend aan straten circa 20 cm boven kruin van de weg.
-

6.5 Groenvoorzieningen

6.5.1 Randvoorwaarden

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Algemeen	ET053.	• De groenvoorzieningen op de locatie leveren een bijdrage aan de belevingswaarde en het wooncomfort op de locatie; • Aanwezige structuren en beplanting blijven zo veel mogelijk gehandhaafd of worden hersteld; • Tegelijkertijd wordt rekening gehouden met de bewoners in relatie tot het gebruik, het omgaan met bomen en planten en de sociale veiligheid; • De begroeiing mag niet leiden tot onoverzichtelijke gebieden; • De balans wordt gezocht tussen het toepassen van groen en bomen om de belevingswaarde te verhogen, maar tegelijkertijd zorgen dat de veiligheid niet in het geding is.
Uitgangspunten algemeen	ET054.	De volgende algemene uitgangspunten moeten worden gevolgd: • Geen fruit- bes- of nootdragende bomen of planten; • Omvang van het groen afstemmen op aanwezige ruimte; • Draag zorg voor evenwicht tussen verharding en bebouwing door middel van bomen; • Lage beplanting vanwege zichtlijnen maximaal 1,20 m hoog; • Zorg voor een diversiteit in soort, hoogte, bloeiperiode en kleur; • Onderhoudsvriendelijke beplanting toepassen, tevens beplanting die zich makkelijk herstelt; • Voldoende dichtheid vanaf aanplant en voldoende dichtheid gedurende het gehele jaar zodat er geen doorloop plaatsvindt; • In straten veel gras toepassen met daarin een bomenrij van de juiste grootte; • Geen snippergroen toepassen, dit vraagt alleen maar om extra onderhoud; • Geen kwetsbare beplanting toepassen, beplanting toepassen die geen speciale vakkundige zorg behoeft; • Bij de plantkeuze wordt rekening gehouden met de geurafstoting, sommige plantensoorten stoten penetrante geuren af. Deze zijn niet geschikt voor plaatsing dicht in de buurt van ramen en/of zitjes.

Uitgangspunten voor bomen	<i>ET055.</i> De volgende eisen worden gesteld aan de bomen op de locatie: • De grootte van de boom in volgroeide staat is in verhouding met de omgeving en het landschap; • Bij nieuw te planten bomen, zijn deze voldoende volgroeid om molest te voorkomen, hiervoor is de stamomtrek minimaal 20-25, verder een zogenaamde hoogstam boom, met draadkluit; • Ter plaatse van de woningen voldoende afstand houden tussen woningen en bomen ten behoeve van onderhoud aan de woningen en vervuiling van dakgoten; • Voldoende schaduw(bomen) plaatsen voor verkoeling op terrein; • Het type boom is van onderhoudsarme soort en vraagt geen specifieke behandeling; • Bij het plaatsen van de bomen wordt rekening gehouden met de lichtval. Er wordt voorkomen dat bomen de lichtval in gebouwen beperkt of vermindert; • Afstand tussen boom en gebouw moet dermate zijn afgestemd dat de boom (ook in de toekomst) niet te dicht tegen de gevel aan groeit; • Geen boomsoorten toepassen als: (kronkel-) wilg, beuk, eik, kastanje, spar, populier, walnoot, linde, fruitboom, behoudende bomen, bomen die hars en/of doornen afgeven en zeer snelgroeende bomen.
Uitgangspunten voor grasvelden / gazons / sportvelden	<i>ET056.</i> De volgende eisen worden gesteld aan de grasvelden/ gazons/ sportvelden: • In de bodem zijn tot 40 cm beneden maaiveld geen storende/ ondoordringbare lagen aanwezig. • Het toe te passen graszaadmengsel wordt afgestemd op het gewenste beeld en gebruik van de grasvelden, volgens rassenlijst voor landbouwgewassen; • Gras is onderhoudsintensief; • Sportvelden zijn voorzien van afdoende drainage zodat deze in alle seizoenen bruikbaar zijn en na 30 minuten na regenval weer speelbaar. Velden licht verhoogd aanleggen, iets aflopend naar de randen.
Overige eisen	<i>ET057.</i> Er moet aan de volgende overige eisen worden voldaan bij het ontwerpen/realiseren van het terrein: • Geen kabels & leidingen in de lengte van de groenvakken met bomen; • Binnen een straal van 2 m rond bomen geen kabel- of leidingwerk; • Indien noodzakelijk, worden ingesloten groengebieden gedraineerd, waarbij de aanlegdiepte van de drains wordt afgestemd op het grondwaterpeil. Bij speelgazons en speellocaties, waar een ondergrond van kunstgras wordt

toegepast, wordt hetzelfde drainage materiaal toegepast maar dan met een kleinere h.o.h. afstand.

- Drains voorzien van zandvangputten, drainage-controleput met doorspuitmogelijkheid en pvc-deksel. Deksel afdekken met thermisch verzinkt stalen plaat met mogelijkheid voor montage hangslot.

6.5.2 Toe te passen groensoorten

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Bomen solitair in speelveld of op markante punten	ET058.	Grote boom, snelle groeier (snel beeld in verband met semi-tijdelijk karakter COA) • Acer saccharinum ‘Laciniatum Wierii’ (Esdoorn, fraai blad, mooie herfstkleur, snelle groeier); • Aesculus hippocastanum ‘Baumanii’ (Kastanje, mooi blad en bloem, geen vrucht); • Prunus avium ‘Plena’ (Zoete kers, rijke bloei, geen vrucht, gezonde groeier); • Robinia pseudoacacia ‘Semperflorens’ (Acacia, mooi lichtgroen blad, veel bloem, snelle groeier).
Bomen in straten met zuilvorm	ET059.	De volgende boomsoorten mogen toegepast worden langs straten: • Ulmus ‘Columella’ (Iep, smal opgaand, resistent iepziekte); • Tilia cordata ‘Rancho’ (Linde, smal opgaand, geen luis); • Fagus sylvatica ‘Dawyck’ (Beuk, smalle zuilvorm).
Hagen	ET060.	Ter afscherming wandelpaden, woningen en sportvelden. Blad blijft er lang aanzitten, hoeft maar 1x per jaar gesnoeid te worden op gewenste hoogte: • Fagus sylvatica (Beuk); • Carpinus betulus (Haagbeuk).
Bodem bedekkende beplanting	ET061.	Dicht vormende beplanting van 0.20 tot 1.00 m hoogte langs voetpaden of in grotere beplantingsvlakken: • Symphoricarpos Chenaultii ‘Hancock’ (Sneeuwbes); • Hypericum ‘Hidcote’ (Hertshooi); • Hypericum calycinum (Hertshooi); • Vinca major (Maagdenpalm schaduwplant); • Stephanandra incisa ‘Crispa’ (Kransspiraee).

**Afschermdende
beplanting** ET062.

Bosplantsoen langs perceelsgrens van het terrein dient blijvend groen te zijn om doorkijk in de wintermaanden te voorkomen. Bijvoorbeeld:

- Cornus mas (gele kornoelje);
- Cornus sanguineum (rode kornoelje);
- Ligustrum vulgare ‘Viride’ (groenblijvende liguster);
- Ribes sanguineum (rode ribes draagt geen vrucht);
- Alnus glutinosa (zwarte els);
- Rhamnus frangula (vuilboom);
- Myrica gale (gagel);
- Acer campestre (veldesdoorn).

6.6 Straatverlichting

Het veiligheidsgevoel bij onze vaak kwetsbare doelgroep kan worden vergroot door een in ruime mate aangebrachte terreinverlichting, welke zoveel mogelijk rondom schijnend is. Ook op gedeelten van het terrein welke van secundair belang kunnen worden geacht. Dus ook verlichting langs wandelpaden, bij fietsenstallingen, afvalverzamelplaatsen, sportveldjes en achter gebouwen op de randen van het terrein.

6.6.1 Randvoorwaarden

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Algemeen	ET063.	De locatie van het COA wordt goed verlicht vanuit het oogpunt van verkeers- en sociale veiligheid, waarbij sociale veiligheid de boventoon voert.
Follow-me	ET064.	De terreinverlichting is voorzien van een follow-me systeem om het veiligheidsgevoel te vergroten.
Aanwezigheids-sensor	ET065.	De verlichting rondom speelvelden is voorzien van een aanwezigheidssensor met eindtijd. Deze eindtijd wordt in overleg met het COA bepaald.
Richtlijnen	ET066.	De basis ligt in het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PkVW) en de richtlijnen voor openbare verlichting ROVL-2011 (Richtlijn Openbare Verlichting), uitgegeven door de NSVV te Ede. In alle situaties wordt een determinatie uitgevoerd aan de hand van de ROVL-2011. De uitkomst uit de determinatie wordt gehanteerd.

Bij het hanteren van deze norm gelden de volgende bijzonderheden:

Zone	Klasse ROVL	Bijzonderheden
Hoofdontsluitingsweg (*1)	Minimaal P5 of P6	Overleg met betreffende gemeente, dient aan te

(binnen bebouwde kom)		sluiten op verlichtingsniveau gemeente. Masthoogte afstemmen met gemeente en afstemmen op breedte van de weg.
Hoofdontsluitingsweg (buiten bebouwde kom)	Minimaal M5	Overleg met betreffende wegbeheerder, masthoogte en verlichtingsniveau dienen aan te sluiten op installatie wegbeheerder, minimum klasse M5. Masthoogte afstemmen met wegbeheerder en afstemmen op breedte weg.
De ingang van het terrein nabij hek/slagboom	P2	Er is in de onmiddellijke nabijheid van hek/slagboom (met of zonder camera), alsmede de uitgang gebruikt bij calamiteiten, een lichtmast aanwezig. Genoemde verlichtingssterkte is minimaal tussen 5 m voor en 5 m na de slagboom/hek. Lichtsterkte E verticaal is hoog genoeg voor gezichts-en/ of kenteken herkenning
Secundaire wegen op terrein	P5 of P6	Masthoogte afhankelijk van breedte van de weg.
Wandelpaden	P5 of P6	Lichtpunthoogte 4 m
Grasgebieden	-	Geen eisen aan verlichting
Groengebied	-	Geen eisen aan verlichting
Speelplaatsen en sportveldjes	n.v.t.	Beperkte verlichting (oriëntatie verlichting)

Sportvelden (officieel)	n.v.t.	Richtlijnen van NSVV voor sportveldverlichting (minimum)
Gebieden rondom entree van gebouwen, rondom receptie/beveiliging en andere “hot spots”	n.v.t.	20-25 lux

(*1) hoofdontsluitingsweg: de weg vanaf openbare (hoofd)weg tot aan de toegangspoort/slagboom van het COA.

Ontwerp verlichtingsinstallatie

ET067. Bij het opstellen van het verlichtingsontwerp worden de lichtmasthoogte en –positie bepaald door:

- De maximale lichtpuntafstanden (berekening);
- De wegingdeling;
- Vrije ruimte in het trottoir;
- In – en uitritten;
- Afstand naar belendende bomen;
- Obstakels;
- Bebouwing (ramen woningen);
- Voorkomen van lichthinder.

6.6.2 Verlichtingseisen

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Led	ET068.	Het toepassen van ledverlichting is een vereiste.
Led-bron	ET069.	Een ledbron voldoet minimaal aan de levensduur L70F10 bij Tq-waarde = 25.
Sensoren	ET070.	Armaturen zijn voorzien van een instelbare daglichtsensor en bewegingsdetectie met dimfunctie. Deze functie is door middel van een klok in- en uit te schakelen.
Kleurweergave	ET071.	Kleurweergave $R_a \geq 60$ en een kleurtemperatuur van de lichtbron tussen de 3000 en 4000 Kelvin.
Licht-berekening	ET072.	In lichtberekeningen wordt met een depreciatiefactor van 0,85 of een nieuwwaarde index van 1,15 gerekend.
Lichtpunt-hoogte	ET073.	De lichtpunthoogte (lph) is minimaal 4m. Alleen oriëntatieverlichting mag hiervan afwijken.
Verlichtings-masten	ET074.	Verlichtingsmasten zijn molestbestendig; bij het schoppen tegen de mast mogen apparatuur en lamp niet beschadigen.
Groeperen	ET075.	De verlichting zijn altijd in meerdere groepen en in spanningtoevoerende delen gescheiden, zodat bij eventuele uitval van een groep niet de gehele locatie zonder verlichting komt.

In nabijheid bewegwijzering	ET076.	De verlichting aan te brengen in de directe nabijheid van bewegwijzeringsborden.
Parkeerterrein	ET077.	Een parkeerterrein wordt verlicht volgens het PkVW en de NEN-EN 12464-2. • De lichtpunthoogte is afhankelijk van grootte parkeerplaats tussen 4 en 8 meter; • Parkeerplaatsen in de openlucht met meer dan 25 plaatsen dienen te voldoen aan de NEN-EN 12464-2 (Nederlandse norm deel 2: Werkplekken buiten). Hierbij gelden de volgende waarden: • De gemiddelde horizontale verlichtingssterkte op het wegdek gemeten, is minimaal 10 lux (Egem) • De gelijkmatigheid is tenminste 0,25 (Uh) • De kleurweergave is minimaal 60 (Ra).

6.6.3 Licht emissie

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Natuurgebied	ET078.	Van een terrein liggend in of aangrenzend aan een natuurgebied, is maatwerk benodigd.
Verblindings-klasse	ET079.	De terreininstallatie moet minimaal voldoen aan de verblindingsklasse G3 of G4 uit ROVL 2011.
Fauna	ET080.	De aanwezigheid van bijzondere fauna als vleermuizen, (weide)vogels, kleine zoogdieren et cetera kan van invloed zijn op de lichtkleur, lichtpunthoogte/ lichtmasthoogte en de verlichtingsduur van de installatie.

6.6.4 Fiets- en voetgangersbruggen

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Uitgangspunten	ET081.	Gezien het uitgangspunt dat open water op de locatie tot een minimum beperkt wordt, zullen fiets- en of voetgangersbruggen niet vaak voorkomen. Indien toepassing onvermijdelijk is, geldt dat: • Bruggen in ontwerp en materialisatie onderhoudsarm uitgevoerd moeten worden; • Daarnaast geldt dat gladheid, als gevolg van bijvoorbeeld weersomstandigheden of algengroei, voorkomen wordt. Bij materiaalkeuze en stroefheid wordt hier rekening mee gehouden.

6.6.5 Bewegwijzering

Onderwerp	Eisnr.	Eis
Bewegwijzering	ET082.	Het terrein wordt voorzien van de benodigde logische bewegwijzering, conform COA-huisstijl. De bewegwijzering bestaat onder andere uit en niet gelimiteerd tot:

-
- Entreeborden voor de (verschillende) toegang(en) en de benodigde verwijzing naar de verschillende gebouwen op het terrein;
 - Tevens worden alle woon- en dienstengebouwen voorzien van een symbool ter herkenning;
 - Indien er meerdere woongebouwen of woonbuurten zijn, is een combinatie van een symbool (voor buurt en gebouw) en een huisnummer wenselijk;
 - De bewegwijzering afstemmen op de doelgroep door zo veel mogelijk gebruik van herkenbare neutrale symbolen;
 - Bij kleurstelling rekening houden met kleurenblindheid.
-